

זוכה
פרס
ישראל

הבימה
התיאטרון הלאומי

זיקו

אאת
אילן חצור

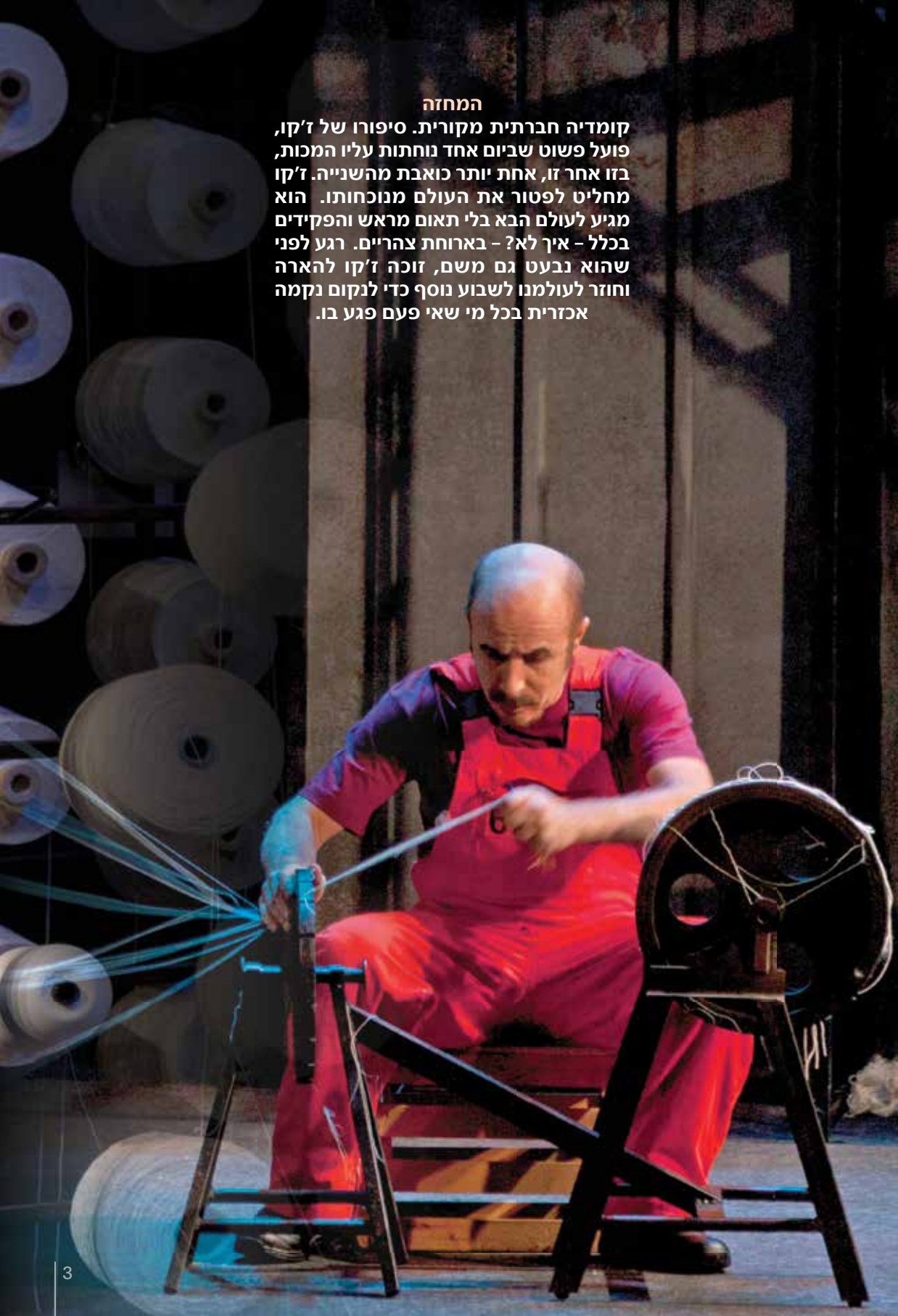
בימוי: איציק ויינגרטן | עיצוב תפאורה: לילי בן נחשון | עיצוב תלבושות: דליה פן
מוסיקה: אורי וידיסלבסקי | עיצוב תנועה: גליה פרדקין | עיצוב תאורה: מאיר אלון

משתתפים: ז'קו נחמיאס, פועל במפעל טקסטיל בעיירה בנגב: **יעקב כהן** | דוד אלקלעי, חברו, יו"ר ועד העובדים במפעל: **קובי מאור** | גאולה, אשתו של ז'קו, גנת, בהריון: **מיקי פלג-רוטשטיין** | שמחה, אמו של ז'קו: **רבקה גור** | אבירם גאון, מנהל המפעל: **אורי הוכמן** | פנינית, מזכירתו של גאון: **נעמה ארמון/רונית אפל** | ד"ר זוהיר – מומחה לפרוריות: **עמי סמולרצ'יק** | נחמה, פקידה במחלקת מודעות אבל, עגונה, דתיה: **נעמה ארמון/רונית אפל** | דני פינק, מנחה תכנית אירוח בטלוויזיה: **בן יוסיפוביץ'** | בוטניקאי: **עמי סמולרצ'יק** | שכן של אמו של ז'קו: **עמי סמולרצ'יק** | מהנדס יעול אמריקאי: **בן יוסיפוביץ'** | שלושה אוהדי כדורגל: **אורי הוכמן**, **בן יוסיפוביץ'**, **עמי סמולרצ'יק** | שני תחקירנים בתוכנית של דני פינק: **אורי הוכמן**, **עמי סמולרצ'יק** | שני פועלים במפעל בו עובד ז'קו: **עמי סמולרצ'יק**, **אורי הוכמן** | שלושה פקידי קבלה בשמיים: **אורי הוכמן**, **בן יוסיפוביץ'**, **עמי סמולרצ'יק** | שני אחים של בית אבות: **אורי הוכמן**, **בן יוסיפוביץ'** | מאכר דתי בבית קברות: **בן יוסיפוביץ'** | איש עסקים הודי: **עמי סמולרצ'יק** | נזיר שתקן: **אורי הוכמן**

מנהלת הפקה: **יעל פורת** | עוזרת בימאי: **מיכל איזיק**

המחזה

קומדיה חברתית מקורית. סיפורו של ז'קו, פועל פשוט שביום אחד נוחתות עליו המכות, בזו אחר זו, אחת יותר כואבת מהשנייה. ז'קו מחליט לפטור את העולם מנוכחותו. הוא מגיע לעולם הבא בלי תאום מראש והפקידים בכלל – איך לא? – בארוחת צהריים. רגע לפני שהוא נבעט גם משם, זוכה ז'קו להארה וחוזר לעולמו לשבוע נוסף כדי לנקום נקמה אכזרית בכל מי שאי פעם פגע בו.

תודה למפעל "ירושלמי תעשיות חבלים"
תודה לחנות החליפות "המקום הנכון" בבני ברק

ערכת תכניה: רות טון מנדלסון, רמי סמו | צילום בחזרות: ז'ראר אלון
עיצוב גרפי: נוטלסטודיו | עיצוב פוסטר: פאר לון • CREATIVE

הצגה ראשונה: 17 בנובמבר, 2015, אולם מסקין
משך הצגה: שעתיים, כולל הפסקה

JACKO

BY ILAN HATSOR

Directed by: **Itzik Weingarten**
Set Design: **Lili Ben Nachshon**
Costume Design: **Dalia Pen**
Music by: **Ori Vidislavski**
Movement by: **Galia Fradkin**
Lighting Design: **Meir Alon**

The Cast:

Jacko Nachmias, a textile factory worker - **Jacob Cohen**

David Alkalai, Jacko's friend, head of the workers committee - **Kobi Maor**

Aviram Gaon, manager of the factory/football fan/talk show researcher/factory worker/clerk in heaven/Gregorius ,the silent monk/nurse in a senior citizens' home - **Uri Hochman**

Factory worker/Dr Zoher, a fertility expert/football fan/talk show researcher/an Indian business executive/botanist/ clerk in heaven/Jacko's mother neighbor - **Ami Smolarchik**

American efficiency engineer/factory worker/football fan/Danny Pink, a talk show host /senior clerk in heaven/ nurse in a Senior Citizens' Home - **Ben Yosipovitch**

Geula, Jacko's wife - **Micki Peleg-Rothshtein**

Jacko's mother – **Rivka Gur**

Nechama Ifrach, secretary at the obituary office/ /Pninit, executive secretary in the factory – **Naama Armon/Ronit Appel**

Production Manager: **Yael Porat**
Assistant director: **Michal Isaak**

THE PLAY

One cloudy day, Jacko Nachmias is laid off from his work, finds out that he is an adopted child, that he cannot conceive a child, that his wife is carrying the child of his best friend and that he forgot to claim his lottery ticket, which happened to have the six winning numbers. After publishing his own death notice in the newspaper, he finds out that nobody is interested in his funeral. Jacko decides to relieve the world of his presence. However, when he arrives to the next world, the clerks are on their lunch break. When they return, they refuse to let him enter and throw him back to the present world for another week of life. Now, Jacko changes from being a submissive and depressed man into a lion and uses the short extra time granted to seek revenge on all who ever hurt him. In a final moment of enlightenment, he understands that this approach is in vein, and that the power of love is stronger than the power of hate.

Program Editors:
Ruth Tonn-Mendelson, Rami Semo
Rehearsal Photos: **Gerard Allon**
Graphic Design: **Nutelstudio** נטלסטודיו

Opening: 17 November 2015,
The Meskin Theatre
Length: 2 hours, including an interval

הנה סיבה נוספת לכך שאני אוהב ומעדיף תיאטרון על פני כל מדיום אחר: הוא עתיק, על זמני ונצחי, ויחד עם זאת חי, עכשווי וארעי. בכך הוא מגלם את רוח האדם. אם הצגה היא גוף, הרי שהמחזה הוא השלד שלה. וכמו כל שלד הוא חייב להיות בנוי היטב וחזק, אבל גם להיות גמיש ולהשאיר מקום לכל האיברים האחרים, הלא הם הבמאי השחקנים המעצבים וכו'. וכשם שמה שנשאר מכל גוף חי לאחר המוות הוא רק השלד, כך גם המחזה הוא ששורד לאחר שההצגה יורדת. נכון, נשארים גם שירים, צילומי וידיאו או סטילס, ביקורות, זיכרונות, אך אין בכוחם של כל אלה להחיות ולשחזר את חווית הצפייה בהצגה שהייתה, שהיא ייחודית לרגע ולמקום מסוימים. רק המחזה, אם הוא ראוי לכך, יכול לזכות בחיים חדשים. כמו בחזון העצמות היבשות הוא מסוגל לקרום עור וגידים, לקבל גוף ונשמה חדשים, ולא רק לקום לתחיה אלא גם להיות רלוונטי, מרגש, מותח או מצחיק מאות ואלפי שנים לאחר שנכתב. בעוד שתחיית המתים היא עניין שבמקרה הטוב מוטל בספק, הרי שתחייתם של מחזות עתיקים מתרחשת כל הזמן באלפי הפקות של קלאסיקה עתיקה ומודרנית ברחבי העולם. לפעמים כלשונם וככתבם, ולפעמים לאחר שעובדו ברוח הזמן.

ה"נס" הזה הוא כמעט ייחודי לתיאטרון ולמוזיקה. יצירות של אמנות פלסטית, שירה, פרומה, קולנוע וטלוויזיה מן העבר, זוכות עם הזמן לקהלים חדשים ולפרשנויות רעננות, אך נשארות בדרך כלל כפי שצוירו,

נכתבו או צולמו בזמנן. אמנם נעשים גם סרטים חדשים על פי תסריטים ישנים, אבל בתיאטרון יש למחזה קיום נפרד ברור וחזק יותר, בעוד שבקולנוע ובטלוויזיה התסריט עובר תהליך של התכה עם היצירה השלמה. הדבר קשור גם לעובדה שתיאטרון הוא אמנות המתרחשת כל ערב מול הקהל בזמן אמת, ויש צורך למלא כל פעם מחדש את החלל שמשאיר המחזה בשחקנים, תפאורה מוזיקה וכו'. הקולנוע והטלוויזיה, לעומת זאת, "מקפיאים" זמן מסוים בעבר בו צולם הסרט ומגישים אותו לצופה בגרסה אחת שאינה משתנה, עם אותו ליהוק ואותה מוזיקה. אנו צופים ב"אזרח קיין" בדיוק כפי שנכתב וצולם לפני 70 שנה, עם אותו אורסון ווילס בתפקיד הראשי, וכך גם יהיה כשנצפה בו עד סוף הדורות, אבל יש אינספור "המלטים", ו"הרפגונים", כחול אשר על שפת הים, רק תבחרו. יתר על כן כל מי שהיה באותה הצגה פעמיים יודע שאפילו באותה הפקה, החוויה עבור הצופה יכולה להיות שונה לגמרי מערב אחד למשנהו.

אני רוצה להודות ליוצרים ולשחקנים של ההפקה הראשונה ולאלה של הנוכחית, בראשם לבמאי איציק ויינגרטן, שהכיר והאיר לי פינות חדשות במחזה שכתבתי, להנהלה ולצוות של "הבימה", ולכל מי שתם מכישרונו וניסיונו ועזר למלא את השלד בלב, מוח ושאר איברים חיוניים.

ההפקה של "ז'קו" בתיאטרון "הבימה", היא ההפקה השנייה של המחזה. הראשונה הועלתה ב-1999 בתיאטרון "בית ליסין", בבימוי מיקי גורביץ'. כשאני נשאל "למה" כתבתי מחזה או "מה נתן לך השראה", אני מאוד מתקשה לענות. זה אף פעם לא דבר אחד, אלא תערובת של אסוציאציות, ביוגרפיה אישית ומשפחתית (אבי למשל היה פועל כמו ז'קו), זיכרונות, תת מודע, דימויים, רגשות, חלומות וערכים. אבל בסופו של דבר זה תמיד מסתכם בהרגשה שיש לי סיפור ששווה לספר. במהלך הכתיבה של "ז'קו" ראיתי לנגד עיני את דמותו האלמותית של צ'רלי צ'פלין כפועל בקו יצור בסרטו "זמנים מודרניים", מנסה לשווא לעמוד בקצב הייצור וסופו ש"נטחן" על ידי גלגלי השניים של המכונה. ז'קו הוא משל לאדם פשוט שנרמס, לא רק על ידי מכונה אלא על ידי כל מי שסובב אותו: המפעל, המנהל, הממסד, ועד העובדים, חברים ובני משפחה. דרך ז'קו ניסיתי לבדוק שאלות קיומיות פילוסופיות, לגבי מהות הקיום, מזווית של פועל שחבר עליו עולמו, והוא מנסה להבין ולהתמודד עם מה שנחת עליו.

לטעמי, השנים שחלפו מאז ההפקה הראשונה חידדו את האלמנט החברתי במחזה. הציבור בישראל הבין שכולנו, כמו ז'קו, קורבנות של שיטה קפיטליסטית חסרת רחמים ושל קיטוב כלכלי והעדר סולידריות חברתית מינימלית.

עבור מחזאי, הפקה שניה של מחזה שלו היא לא רק הזדמנות למקצה שיפורים, היא גם אפשרות לפגוש את עצמו ואת הכתיבה שלו, נוכח הזמן שחלף. בזכות ההפקה הנוכחית, פגשתי את ז'קו מחדש. זה היה כמו לפגוש חבר קרוב שלא התראינו שנים, לקח לנו זמן עד שהתרגלנו שוב האחד לשני, סיפרנו איפה היינו ומה עשינו, על שנינו נכרו אותות הזמן, שאלנו מחדש שאלות גדולות וקטנות, החלפנו תובנות שנוספו עם השנים, עדכנו, קצרונו, שכתבנו, הוספנו שני שירים ויצאנו שוב לדרך.

הפריבילגיה לחזור אל היצירה שלך מספר שנים אחרי שיצאה ולשפר אותה, שמורה כמעט רק למחזאים. לסופרים, ותסריטאים בקולנוע ובטלוויזיה אין בד"כ הזדמנות שניה. בתקופה בה כתבתי את "ז'קו" כתבתי גם תסריט לדרמת טלוויזיה. באותה דרמה הייתה סצנה שעבדתי עליה זמן רב ועברה עשרות שכתובים, כל מילה ומילה נשקלה בקפידה והייתה חשובה להבנת העלילה. בחזרות, הסצנה עבדה מצוין, אבל ביום הצילום, מעשה שטן, השחקן שגה ואמר משהו אחר לגמרי. לשווא התחננתי לבמאי ולמפיק שיעשו עוד טייק (צילום) – לא היה זמן וכסף, והסרט יצא ונשאר עם השגיאה, ללא אפשרות לתקן. אם דבר כזה היה קורה בתיאטרון, הייתי מדבר עם הבמאי והשחקן מיד לאחר ההצגה והעניין היה נפתר.

החריימה ואשמועות הקיום

ד"ר שוש אביגל ז"ל

ישנו מחזה ידוע מימי הביניים על "כלאדם" (everyman) שהמוות בא לקחת אותו באמצע החיים והוא מבקש ארכה כדי לתקן את דרכיו, להשלים מה שלא הספיק ולמות כמו נוצרי טוב. זהו מה שנקרא "מחזה מוסר" (morality play) מסוג התיאטרון החינוכי שנעשה לצד הכנסייה בימי הביניים ושמטרתו לעשות את הצופים לנוצרים טובים יותר באמצעות שואו תיאטרוני ציורי, וכמה שיותר דם יזע ודמעות – כן ייטב.

אצל "ז'קו" של אילן חצור זה כמעט אותו הדבר, אבל להיפך. בעולם של ז'קו אין אלוהים (חוץ מאשר אצל אוהדי כדורגל), לחיים אין שום סיבה חוץ מעצמם, ומה שמחזיק אנשים בחיים זאת החריימה של האישה שלהם. ז'קו הוא פועל מיותר בעיירת פיתוח דרומית מוכת אבטלה בנגב, בעיצומו של עידן ההפרטה והאבטלה, כלומר – כאן ועכשיו. הוא לא יוצלח מכל הבחינות האפשריות: מפטרים אותו, בוגדים בו, משפילים אותו, אפילו למות בכבוד לא מצליח לו והוא מקבל ארכה של שבוע כדי לחיות במצב שבו אין לו כבר מה להפסיד ולגמור חשבון עם העולם.

ז'קו הוא הגיבור הקטן בדרך אל המוות במחזה מוסר ניהיליסטי, שמתחבר לעבר של אילן חצור ב"נוער העובד" – מחד, ולמסורת התיאטרוןית

המערבית-נוצרית שינק בלימודי התיאטרון שלו באוניברסיטה. מבחינת שפת התיאטרון שלו, המחזה נע בין מסורות התיאטרון הריאליסטי שבה נכתב מחזהו הראשון של חצור "רעולים" (פרס ראשון בפסטיבל עכו, 1990) לבין הקומדיה הסאטירית המסוגננת, של מחזותיו הבאים ("היי רימונה" קברט סאטירי, 1990 ו"מבקר המדינה" ע"פ "רביזור" של גוגול).

המחזה נפתח בחלקו ה"סוציאליסטי", שהוא גם החלק הריאליסטי במחזה מבחינת סגנונו. כאן נפרשים פרשת פטוריו של פועל על רקע הפרטה וסיפורם של פועלים קשי יום הנרמסים על ידי בעלי ההון, מנהלי העבודה ויו"ר ועד העובדים. אפילו בין הפועלים אין סולידריות ואת המחיר על כך משלמים הם עצמם. החלק הזה של המחזה הוא מעין "מחזה מוסר" ישראלי עדכני.

בחלקו השני הופך המחזה לסיט הזוי, למשל קיומי על החיים שלפני ואחרי המוות, על הפחד מפני המוות, על טוב ורע ועל אהבה. זהו עולם קפקאי המאוכלס בפקידים אדישים (גם למטה וגם שם למעלה), במסורת מחזות האבסורד שעסקו בקיום חסר המשמעות בעולם חסר אלוהים. אלוהים בעולמו של ז'קו הוא הבוס הגדול שאף אחד עוד לא ראה ושקיומו מוטל בספק – במקרה הטוב, ובמקרה הרע – אזכורו מעורר צחוקים כמו בדיחה מלוכלכת.

ובנוסף לכל, זאת גם קומדיה, עם כמעט הפי-אנד רומנטי, אבל כיאות לעולם שתואר עד כאן – רק כמעט. "ז'קו" של אילן חצור הוא מחזה ריאליסטי שממריא עד לשמיים, אבל הרגליים נשארות כל העת על האדמה.

נכתב לתכנית ההפקה הראשונה של "ז'קו", בתיאטרון בית ליסין, 1998

הושרצנו בכנרת מול ארבל
על נוף הגליל לעד נתאבל
אנשים טובים עשו לנו טובה
תנו לדגים את זכות השיבה

אם לא – טוב מותנו מחיינו
שלא יסבלו גם ילדינו
עדיף מחבת עם שמן רתוח
מלשכשך בבור צר דלוח

שם הרי גולן אליהם לא נגיע
נגזר גורלנו בשמש להזיע
תקועים בישימון בלי מים, מזון
רק כי לזקן אחד היה חזון.

מתוך ההצגה

המחזה ז'קו הוא משל על כל הגיבורים החיים בשוליים, העובדים במרתפים. אותם אלמונים החולמים על עתיד טוב יותר שיממש את החיים האמתיים שיבואו. ז'קו הוא אחד מאותם מיליונים חרוצים שלא רוצים להיות גיבורים, עובדים לפרנסתם באותו מקום עבודה עשרות שנים, בונים משפחה, דואגים לתא המשפחתי מתוך חובה בסיסית וברצף המסורת המוכרת.

גם מקום העבודה נחשב למשפחה, שההשתייכות אליה חשובה לא פחות מהתא המשפחתי. שם יש חברות, אמון הדדי ושם יש יותר סדר.

ז'קו, גיבור המחזה, חי את חייו באופן אוטומטי כמו כל אחד מאתנו, עד שיום אחד הוא מתעורר מתוך מועקה ושואל את עצמו, האם העולם שלנו הוא הטוב מבין העולמות האפשריים. האם אושר הוא אפשרי, האם אושר קיים כדבר ממשי או שזו המצאה, או שזו אשליה של חלומות בלתי אפשריים. ז'קו שואל על משמעות של טוב ורע. איך נמלה כמותו מתעורר יום אחד ובהכרה שלמה נוכח לדעת שהעולם שלנו הוא לא הטוב שבעולמות. יכול להיות שיש עולמות טובים ממנו?

מה יעניק לז'קו בטחון שהוא רצוי? שהוא שייך? הוא יודע שהוא לא מרכז העולם של אף אחד. לא בבית, לא בעבודה. לא בתחתונים ולא בעליונים. במקום חיבור הוא מרגיש ניתוק והדיאלוג שלו עם החיים הופך אותו מאופטימיסט לפסימיסט.

מכיוון שלשאלותיו הוא לא מקבל תשובות, ברוב חוכמתו הוא מחפש אלטרנטיבה לחיים. הוא ממציא את עצמו מחדש, כותב ומציג לעולם מראה אחר של ז'קו. הוא כותב את המחזה של עצמו, כשבמרכז עומד איש עם בחירה בעלת הכרה ומחזיר לעצמו שליטה על חייו. הוא חותר לשינוי אמיתי, עם מוכנות לעשות אחרת ובאמונה זו הוא הולך קדימה. יש עתיד והוא בונה אותו בעצמו. העולם לא חייב לו יותר. הוא פשוט לוקח ממנו את המושכות. הוא כבר לא גמד הקרקס, הוא המנהל של הקרקס והדיאלוג עם החיים משתנה! ואולי בכל זאת יכול להיות שזה הטוב שבכל העולמות האפשריים?

הכל תלוי בנקודת המבט.

רבקה גור, אוקטובר 2015

מגלים חיים מלאים בהנאה ותוכן. עד 120.

זה הזמן להתעורר בכל בוקר בבית מאיר פנים ומשפחתי, עשיר בתוכן, להצטרף לקהילה איכותית, עם אנשים כמוכם. לחיות את החיים במלואם.

רשת עד 120 מזמינה אתכם ליהנות מחיי חברה ותרבות עשירים, מכל מה שעושה את החיים למלאים ומרגשים: טיולים, חוגים הרצאות וסרטים, מסעדה, בריכה וחדר כושר, מכון פיזיותרפיה ושירותי בריאות מתקדמים.

רשת בתי מגורים
לגיל השלישי

נשמח לספר לכם יותר.

www.ad-120.co.il | *6120

רשת בתי מגורים לגיל השלישי • הבית בראשון לציון • הבית בהוד השרון • הבית בתל אביב

השנעתה החברתית של היצירה הבדיונית

אמנויות נתפסות לפעמים כמנותקות או כמשוחררות מהמציאות החברתית והפוליטית. בשדה התיאטרוני, בישראל ובמדינות אחרות, בולטת מגמה המדגישה את "אמנות" המוצג ומפחיתה בערכן ובחשיבותן של הצגות "רלוונטיות". עם זאת קוראים וצופים של האמנויות הסיפוריות מכירים מניסיונם האישי בהשפעתם של רומנים, הצגות, סרטים או סדרות על מהלך חייהם ועל תפיסת עולמם. הרברט מרקוזה שייחס יכולת ביקורתית ליצירות אמנות, סבור היה, כי "היצירה הבדיונית חותרת תחת החוויה היומיומית ומערערתה, חושפת ומגלה לעין-כול את קיטועה המעוות ואת הכוזב שבה". הצגות רבות גילו בפני הצופים את המסתתר מאחורי "החוויה היומיומית", והעלו בפני קהליו דילמות שאפשרו להם לחשוב מחדש על חייהם החברתיים. ייתכן עם זאת שגדול יותר מניין של הצגות שהשפיעו על חברתם בכך שאישרו את אמונותיהם של קהליו.

הפומביות שבדרמה

בשונה מאמנויות סיפוריות אחרות, הצופה בהצגת תיאטרון נמצא בו-זמנית בעולם שעל הבמה ומחוצה לו, משום כך הוא עשוי לנקוט עמדות מזדהות או ביקורתיות כלפי תכני ההצגה וגם לקשר את חומריה עם המציאות החברתית והפוליטית. היבט ייחודי נוסף של הצגות תיאטרון בהתייחסותן אל החיים החברתיים המסביר את אפשרויות השפעתן הוא "עניין הפומביות שבדרמה", כפי שכינה גיאורג לוקאץ' את נסיבות הצגתו של מחזה על-ידי שחקנים ואת דרכי קליטתו על-ידי הקהל, שנעשים במקום ציבורי ואינם שונים בכך ממופעים פוליטיים אחרים. לשם כך, ציין לוקאץ', על המחזאי "מוטל למצוא בחיים נושאים מתאימים, ולעבד את פנימיותם בצורה דרמטית כזאת, שיוכלו לשאת בפומביות זו עד הסוף". יתרונותיו של התיאטרון על המפגש הפוליטי הם בכך שהוא לרוב נתפס על-ידי קהליו כפעילות תרבותית "גבוהה", שלתכנייה הם מייחסים חשיבות, והיא מוצגת במקומות מיוחדים ואפילו "מקודשים", ובדרך כלל בפני קהל מובחר ומשכיל. מרכיב אחר בהבנת השפעתו של התיאטרון הוא מספר הנמענים להצגתו. הצגת בעיה, דילמה או טענה פוליטית בתיאטרון נעשית בפני קהל צופים שמנינו, אפילו בהצגה שהצלחתה בינונית, עשוי להגיע לכמה עשרות אלפים. לצפייה בהצגה יש איכויות השפעה מיוחדות גם בשל נטייתו של התיאטרון (גם התיאטרון הריאליסטי והתיאטרון התיעודי) להשתמש בסמלים, דימויים ובמטפורות.

"תיאטרון המדוכאים"

לשאלה על אפשרויות ההשפעה של התיאטרון יש תשובות שונות והן תלויות הקשר - אישי, קהילתי, קבוצתי, ומצטבר-רפרטוארי. תיאטרון המשפיע באופן אישי על צופה אפשר למצוא בעבודותיו של אאוגוסטו בואל. בואל הוא במאי יליד ברזיל שקידם את מחשבת התיאטרון בכללה וגם פיתח תרפיה תיאטרונית.

בואל סבור שבתנאים מסוימים תיאטרון משפיע על הצופים כפרטים, במיוחד אם הם משתתפים פעילים בהצגה, ואם הם מתמודדים במהלכה עם בעיות שמטרידות אותם. הוא גם גורס, כי הצעות הפתרון לבעיות אישיות שעולות בתיאטרון משפיעות לא רק על המתנסים, אלא על קבוצת הצופים בכללה. בואל שייסד את "תיאטרון המדוכאים", צורה תיאטרונית פוליטית הפונה לקבוצות חסרות הון כלכלי, חברתי ותרבותי, שאינן מגיעות אל התיאטרון הממוסד, מציע לקהליו את "תיאטרון הפורום" - אסטרטגיה תיאטרונית שתחילתה בגילום סצינה בה מנסה הגיבור, ללא הצלחה, להתגבר על מצב של דיכוי שממנו סובלים רוב הצופים במופע. ה"ג'וקר", שהוא הבמאי של הצגת "תיאטרון הפורום", מזמין את הצופים להחליף את הגיבור בכל נקודה בה הם בוחרים במהלך התפתחותה של הסצינה. הם מוזמנים להציע פעולה חלופית שעשויה לסייע בפתרון הבעיה המוצגת. סצינה שמגולמת פעמים מספר בעקבות התערבויות של צופים כשחקנים.

התמודדות עם דילמות וקונפליקטים במציאות החברתית והפוליטית

השפעה מצטברת יש לרפרטואר ההצגות אצל קהלי היעד של התיאטרון, במיוחד בישראל. שהרי אחד המאפיינים של התיאטרון העברי מראשיתו הוא, כפי שתיארו חיים שוהם, ב"היותו מתנהל הדוק-צמוד למאורעות היסטוריים ובעצמו הוא אחד מהם". בתולדות רפרטואר התיאטרון הישראלי נמצא מאז קום המדינה עלייה מתמדת במספר ההצגות שמעלות על הבמה קונפליקטים חברתיים ופוליטיים. לרוב נפתח הדיון התיאטרוני בבעיה חברתית עם הצגה אחת או שתיים שמפלסות לו דרך ועם הזמן גדל העניין של היוצרים ושל קהלי התיאטרון ובמתאים גדל מספר הצגות שמפתחות אותו. הצופים המתמידים מגיעים להצגות אלה עם זיכרונות מצטברים מהצגות שקדמו להן. החל משנות התשעים חלים שינויים ב"מפת הדרמה" בעולם ובישראל. יש עלייה משמעותית כמותית ואיכותית של טקסטים דרמטיים בערוצי טלוויזיה ובמקביל נראה כי חל פחות מסוים במעמדו של התיאטרון כמוסד בו מתקיים דיון חברתי. הטלוויזיה הופכת להיות "מרחב ציבורי" בו מתקיימים רוב הדיונים החברתיים והפוליטיים. מבחינות רבות נמצא בעשורים האחרונים "הלימות" בין רפרטואר התיאטרון לרפרטואר הטלוויזיה, במיוחד בז'אנרים הדרמטיים. ניתן גם לזהות בשנים האחרונות השפעות של הדרמה הטלוויזיונית והקולנועית על התיאטרון בדרכי ההיצג של דמויות ה"אחר". עם זאת, לפעמים נדמה שהדרמה הטלוויזיונית והקולנוע הפונים לקהלים רחבים ומגוונים יותר מקהלי התיאטרון, מתמודדים בפתיחות רבה יותר עם דילמות וקונפליקטים שבמציאות החברתית והפוליטית.

מתוך הספר "תיאטרון בחברה" מאת דן אוריין, הוצאת "האוניברסיטה הפתוחה", 2008

כל הזכויות שייכות לאוניברסיטה הפתוחה. באדיבות האוניברסיטה הפתוחה.

"אף חכמים מובהקים תמצא, האומרים שאין רשות לשלוח יד בנפשו וכי פשע הוא להיות הורג נפשו, וצריכים לחכות לקץ הטבעי של החיים. האומר כן אינו רואה שהוא סוגר דלת בפני החירות. הדבר היותר טוב בחוק הנצחי, שנתן לנו מבוא אחד לחיים ומוצאים רבים. הכי צריך אני לחכות לאכזריותה של מחלה או של יד עריץ, אם יש דרך לפני להשתמש מן העינויים ולהפטר מן הייסורים? הן זהו הדבר היחיד אשר בעבורו לא נוכל להתאונן על החיים; כי אינם מכריחים אותנו. ..אין אדם אומלל אלא מרצונו. רצונך: חיה! אינך רוצה - תוכל לחזור למקום שבאת משם... אין צורך בפצע רב בלב, בסכין קטנה פותחים נתיב לחירות גדולה ובדקירה אחת משיגים את השלווה" נוקה, מכתבים.

מחלימים באחוזה פולג

להחלים באוירה כפרית רגועה, זה בטבע שלנו.

צוות אחוזת פולג מזמין אתכם להחלים לאחר ניתוח או אישפוז באוירה כפרית רגועה ובתנאים מושלמים למנוחה והתאוששות

אחוזה פולג
RETIREMENT VILLAGE

- לקחת פסק זמן לאחר ניתוח או אישפוז
- לנוח כשהמטפלת נוסעת לחופשה
- מבטחי כל קופות החולים זכאים להשתתפות בהחלמה לאחר ניתוח או אישפוז (על פי תקנון הקופה)

לפרטים נוספים ופגישת היכרות אנא התקשרו:
1-800-33-33-70 • 3616*

קבוץ תל יצחק

אחוזה רובינשטיין
רשת הדיור המגוון והפרטית המובילה בישראל

a-rubi.co.il

ז'קו נאש
על איבוד
ערך הסולידריות
החברתית

אני מעריך שרבים מכן/ם צחקו או יצחקו בזמן הצפייה בהצגה "ז'קו", כי מדובר בקומדיה, טראגדיה או קומדיה. אם תביטו היטב פנימה תגלו כי הבדיחה היא על חשבוננו, כעין מילכוד 22 חברתי/אלוהי/תעשייתי, שבו כל העולם במה וכולנו שחקנים/פיונים- התחושה המעיקה הזו בחלק ניכר מההצגה, היא זו שהופכת את המחזה הזה לכה רלוונטי לחיי היומיום שלנו. פתאום באה לה הסטירה, ויש תחושה מוזרה, לא נעימה, למרות הצחוק באמצעותו אנו מעומתים עם האמונה שלנו באיכויות ה"כלכלה החופשית" אותה תפיסה שמקדשת פרטים ומפוררת קולקטיבים, לבין הרצון של כל אחת ואחד מאיתנו להיות חלק מקהילה תומכת שתעניק בסיס לביטחון חברתי.

ז'קו לוקח אתכם על חוט ומריץ אתכם בתוך רכבת הרים של מסע אישי - הוא מתחיל בייסורי איוב, אותו לא יוצלח ביש מזל שקשה להתחבר לדמותו ברמת האמפטיה בשל אי-יוצלחותו אך הוא מצחיק עד דמעות בטמטומו וחוסר יכולתו להשתלב ולהבין מה מתרחש סביבו. ובקצה אותו חוט עומד ד"ר הייד, גם הוא לא טיפוס אהוב, מדוע? ובכן הוא רע! הוא חסר יכולת לחוש את כאב האחר מעבר לשימוש האישי באנשים לסיפוק יצירי. ועל הדרך, ז'קו, גיבור המחזה, מנגן על כל חולאי החברה המודרנית, כולל אובדן הפרטיות והחשיפה הטלוויזיונית דרך אבדן הסולידריות ושיתופות הגורל בין אנשים כגון חברתי, וכלה במצבנו כיום, בו כולנו מנסים להרים את הראש מהמדמנה, לעבוד קשה ככול הניתן ולכלכל את המשפחה, מבלי לשים לב כי אין דרך שבה ניתן להצליח! מדוע? ובכן, המדינה, התאגידים, המנהלים כולם חזירים! מה הם עושים? ובכן הם החליטו שצריך חוטבי עצים ושואבי מים, ועדיף שהם יהיו פריפריאליים, מוחלשים ועל הדרך מזרחים! והתוצר הוא: פרוק ערך העבודה והעובד ועם הזמן חיסול מעמד הביניים ששנים נהנה מחוסן ולא התייחס לאותה פריפריה כחלק אינטגרלי ממצבו.

למרות הנבואה הזועמת, יש במחזה הברקה בעיקר בדרך בה מוצג אובדן הלכידות החברתית דרך דמותו הקומית-טראגית-רשעית של ז'קו- וכל מי שמקיף אותו. החוטים הם אלו שעומדים בבסיס אותה מהפיכה תעשייתית/תקשורתית ואנושית, שאצל רבים מאיתנו זוכה לרומנטיזציה בלתי מובנת ושלל ביטויים כמו: מודרניות וכפר גלובלי, אך בד בבד גורמת לנו לאבד את עצמנו ואת הביטוי שלנו כחלק מחברה אנושית. וכך במחזה מפרקים, ז'קו- בחוסר האונים שלו, כל מי שנמצא סביבו על ידי ניצול מחפיר את חוסר האונים של ז'קו, את יכולתו של ז'קו להמשיך ולהתקיים בעולם - גם כאדם ובעיקר כמטאפורה של יצור בודד, ביש מזל וחוסר כל יכולת להתמודד עם העולם ה"חדש".

חשיבות התובנה המרכזית של ההצגה היא ביכולת של כל אחת ואחד מאיתנו לראות בעצמנו את ז'קו, אלקלעי, המנהל החזיר, הקהל הצמא לתקשורת חודרנית ועוד - ולתקן את עצמנו ולהתנער מהאמונה העיוורת שהוחדרה בנו בערך ה"כלכלה החופשית" ושלטון המצוינות. אם נצליח במשימה, ונישיר מבט מפוכח במציאות אולי נצליח למנוע את ה"התאבדות", פיזית או חברתית, הבאה! מי יודע אולי הפתרון הוא במסורת האחדות, בין אם נקרא לה אהבה או סולידריות מעמדית.

"The First Step in the Evolution of Ethics is a Sense of Solidarity with other Human Beings"
Albert Schweitzer, German Theologian.

ד"ר הני זובידה, ראש החוג למדע המדינה במכללה האקדמית עמק יזרעאל, ובעל הבלוג ביקורת ולא בהכרח בונה.

פריפריה, נאה זה מרגיע

ד"ר שלמה סבירסקי

רחוקה. הומוגנית. רק צריך לעשות אותה דומה למרכז. שלמה סבירסקי מסביר למה השימוש במושג "פריפריה" עושה דה-פוליטיזציה לסוגיות של פיתוח, שוויון וחלוקת משאבים. מישהו אמר ערבים, מזרחים, כפרים לא מוכרים ותעשיות לואו-טק?

אינני אוהב את המושג "פריפריה". אני מעדיף את השמות המפורשים של מה שעומד מאחוריו: ערבים. מזרחים. כפרים לא מוכרים. תעשיות לואו-טק וכיו"ב. אין לי מושג מי התחיל להשתמש בו ומתי. בשנות ה-80, הוא לא היה קיים. מה שברור הוא שכיום המושג השתרש וקצת קשה לעקור אותו. אני עצמי נאבק בלחץ הסביבתי להשתמש בו, ולמרות שאני רואה מציאות מורכבת הרבה יותר, גם אני נכנע לעתים. לטעמי, המושג פריפריה מאפשר לנו להתמודד ביתר קלות, ביתר רוגע, עם מציאות לאומית, מעמדית, עדתית שהיא לעתים קשה ביותר. כמו כן, הוא בבחינת דה-פוליטיזציה של הדיון בסוגיות של פיתוח, שוויון, חלוקת משאבים. באחרונה קיבל המושג פריפריה גושפנקה מדעית, כאשר הלמ"ס (הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה) קיבלה על עצמה לפתח מדד של פריפריאליות. איך מגדירים פריפריה? באופן לא מפתיע, מצא הלמ"ס שהיישובים הפריפריאליים ביותר הם אילת והמועצה האזורית איילת, מצד אחד, ומטולה והיישובים הדרוזיים ברמת הגולן מצד שני. מה שאומר שאם המדינה רוצה לדון בסוגיות חברתיות או כלכליות הנוגעות לפריפריה, אין לה כל צורך להזעיק סטטיסטיקאים או סוציולוגים או כלכלנים – מספיק שתרכוש מכשיר ג'י-פי-אס. היופמיזם הזה, מזכיר לי יופמיזם אחר שנכנס לשימוש לפני הרבה שנים: "פערם". מושג שהיה חביב הן על ההנהגה הפוליטית והן על "המומחים לענייני עדות". בארץ אף פעם לא אהבו את המושג מעמד, למרות העבר הסוציאליסטי

כביכול. לא רצו לדבר על חלוקת עבודה מעמדית בין יהודים לערבים ובין מזרחים לאשכנזים, אז דיברו על פערם (פערם היה גם הוא מושג מרגיע, כי הוא כיוון לאפשרות של צמצום, של סגירה). ואכן, הרבה מאוד תוכניות ומחקרים והחלטות ממשלה התבססו על המושג של צמצום פערם. זה הוביל לאין סוף נסיונות למדוד את גודל הפערם, כאשר מדי פעם צץ מישהו שהכריז על סגירת הפערם. כרמיאל. לא צריך להזעיק סטטיסטיקאים או סוציולוגים או כלכלנים – מספיק ג'י-פי-אס.

המושג פריפריה מרגיע כי הוא מגלם בתוכו הסבר לאי-שוויון:

מרחק מן המרכז. זה מרגיע כי כאילו מובן מאליו שמי שרחוק מהצלחת מקבל פחות. מרגיע כי מרחק הוא לא מעשה ידי אדם, אלא עובדה גיאוגרפית. מרגיע כי מרחק גיאוגרפי אינו מעורר דימויים של אי-שוויון, של קונפליקט, של אי-שקט. זה מרגיע משום שזה מסיט את תשומת הלב, במקרה של היישובים הערביים, מהיסטוריה של עימות לאומי, הכוללת מלחמה, גירוש, הפקעת אדמות (נזכור כי הבעיה של קרקעות הבדואים אינה בעיה של מרחק מן המרכז אלא בעיה של העימות הלאומי המתמשך, שהיום כמו בעבר בא לידי ביטוי במאבק על הקרקעות). זה מרגיע כי זה מסיט את תשומת הלב, במקרה של עיירות הפיתוח והמושבים החדשים, מההיסטוריה של חלוקת עבודה עדתית, הכוללת הושבת יהודי צפון אפריקה, שלא לפי רצונם, בעיירות פיתוח ומושבים ולעסוק בחקלאות ובתעשייה. זה מרגיע כי זה מסיט את תשומת הלב, במקרה של כלל היישובים, מההיסטוריה של פיתוח כלכלי בלתי-שוויוני, כאשר ההון נשלט על ידי בעלים ומנהלים השוכנים במרכז הארץ וכאשר העובדים בנגב ובגליל מקבלים שכר מינימום ומוצאים עצמם תלויים כמעט בכל בהחלטות המתקבלות במשרדים רחוקים.

המושג פריפריה מרגיע כי הוא לא רק מגדיר בעיה, הוא גם מגלם בתוכו פתרון פשוט:

כשם שהבעיה היא מרחק מן המרכז, הפתרון מצוי בהתקרבות למרכז. למשל, תוכנית 2015 לפיתוח הנגב. או כביש 6. או כבישים נוספים. כאילו שכבישים הם הבעיה. הפתרון הידוע ביותר, החוזר במרבית התוכניות של העת האחרונה, הוא פיזור המרכז על פני הפריפריה, בדמות העברה של "אוכלוסייה חזקה", המצויה, מעצם ההגדרה, במרכז, ופיזור בתוככי הפריפריה, כדי שהפריפריה תהיה דומה יותר למרכז. תוך כדי כך, המושג פריפריה דוחק הצידה פתרונות אחרים: למשל, הסדר סביר של סוגיית קרקעות הבדואים, או הפניית חלק גדול יותר של ההיי-טק לדרום או לצפון, או מניעת ריכוז ההון במתחם קטן בקצה המערבי של שדרות חטשילד.

המושג פריפריה מרגיע, כי הוא כופה מראית-עין של מכנה משותף בין כל מי שגר רחוק מהמרכז:

אין יהודים ואין ערבים, אין מזרחים ואין אשכנזים. כולם נתונים בסל אחד: להבים ורהט, עומר ושדרות. לכאורה, המושג פריפריה מסייע גם ליצור תדמית מושכת ונעימה של ישראל מגוונת, פלורליסטית, רב-תרבותית, ציורית. כמו בחו"ל, גם בישראל אם מתרחקים לרגע מן המרכז מוצאים עניין וגיוון ואפילו מסתורין. הבעיה היא, כמובן, שלהבים ועומר רחוקות מגבולות מחוז תל אביב, אך דומות מאוד לצפון תל אביב, בעוד ששכונת התקווה היא מרכזית מאוד, לפי הגדרת הלמ"ס, אך רחוקה מצפון תל אביב לא פחות מדימונה ורהט.

המושג פריפריה מרגיע, גם כי הוא מציב מרכז שכל עיקרו מיקום גיאוגרפי:

תוך כדי כך המושג מסייע לטשטש את העובדה שההפרדה והאי-שוויון בפריפריה נקבעים במידה רבה במרכז, מלמעלה, באמצעות מדיניות קרקעות לאומית, אזורי עדיפות לאומית, מדיניות פיתוח כלכלי בלתי שוויונית, מדיניות ביטחון.

ובנימה אופטימית – יכול להיות שבטווח הארוך, המושג פריפריה יתרום להתקרבות של ציבורים שכיום מאוד רחוקים זה מזה ומאוד מנוכרים זה לזה. ישנן כבר היום יוזמות שכאלה: למשל, תכנית השיתוף הצרכני של יישובים יהודיים וערביים בגליל המערבי. בינתיים, ההרגעה היא במידה רבה כיסוי יפה למציאות נעימה פחות ממה שמשתמע מן המושג פריפריה. יתירה מזאת, צריך לזכור שהפריפריה, למרות מרחקה מן המרכז, אינה ריבונית לקבוע את גורלה בעצמה. השיתוף, הקרבה, האחווה, אם וכאשר יבואו, יהיו תוצר של שינוי תפיסה ושינוי מדיניות במרכז, לא פחות מאשר יהיו תוצר של שיתוף של כל חלקי הפריפריה.

הדברים נאמרו בכנס "מרכז ופריפריה בעידן של שינויים חברתיים וכלכליים" באוניברסיטת בן גוריון, 03.11.11, מתוך אתר האינטרנט "העוקץ"

יחסי ארנז-נרינריה

פרופ' זאב צחור

לפני כ-200 שנה ערך נפוליון בונפרטה, גנרל צעיר בצבא הצרפתי, מסע בזק לכיבוש ארץ-ישראל. מבחינה צבאית היה המסע כישלון, ונפוליון הסתלק מהארץ בעור שיניו. אף-על-פי-כן היה המסע הכושל הזה לנקודת זינוק כפולה: נפוליון היה זמן קצר אחר-כך לשליטה הגדול של צרפת, וארץ-ישראל הפכה, בזכותו, לראשונה מזה מאות שנים, ליעד מבוקש לתיירים, לעולי רגל, ובעיקר לחולמי חלומות. ספרי המסע לארץ-ישראל שפורסמו במאה ה-19, היו פופולריים מאוד באירופה. הם היו אחד הגורמים החשובים בהתעוררות הלאומית היהודית. לאורך מאות שנים התייחסו היהודים אל הארץ כאל מחוז כיסופים דתי, שבו עתידים להתרכז היהודים. שובם לארץ הקודש לא יתרחש במהלך ההיסטוריה, אלא רק לאחר תום ההיסטוריה. או אז יבוא משיח ותפרח מלכות ישראל השמימית. והנה עתה, בעקבות נפוליון, הפכה הארץ מחלום משיחי לישות גיאוגרפית. תהליך ההשכלה של היהודים שהתחולל אז, הוליד את החילוניות. החילוניות הולידה את הלאומיות. הלאומיות הולידה את הציונות, הציונות הולידה את ההתיישבות, וההתיישבות הייתה התשתית ממנה נולדה מדינת ישראל. המרכיבים הללו היו שילוב של כיסופים רגשיים ואידאולוגיה פוליטית. ההתיישבות הייתה המקום בו התקיים המפגש בין האידאולוגיה לאנשים שהיו מוכנים להגשים אותה. אלה היו אנשים מיוחדים, שקיבלו על עצמם את המאמץ העצום שנדרש להפוך רעיון מופשט למציאות. פעם קראו להם חלוצים. עוד בימים הראשונים של הציוניות הם עלו לארץ כדי לבנות בית ביסוד המעלה שבגליל, או בעקרון שנחשבה לנגב. בראשית המאה דרש מתת'ן נדל"ן יהודי בפולין עבור מגרש בוואדי סיר שליד באר-שבע (היום עמק שרה), מחיר זה למחיר מגרש בריטסבון בירושלים (היום רחביה). הוא לא הטעה את לקוחותיו. אדרבא: במודעת המכירה שפרסם הדגיש שוואדי סיר היא "שימון ציה", ואילו רטיסבון "סמוכה לחורבות המקדש". אבל אז היה יתרון גדול לשימון שהוא ארץ בראשית טהורה, על פני סמטאותיה המלוכלכות של עיר עתיקה וצפופה.

בין תל אביב לדגניה

ב-1909 הוקמו בעת ובעונה אחת שני יישובים: האחד, במרכז, נקרא תל-אביב, והשני, הרחק מהמרכז, מזרחה לירדן, נקרא דגניה. מלכתחילה היה ברור שתל-אביב תהיה גדולה יותר מבחינת מספר התושבים. הדגש בה יהיה על איכות חיים של הפרט. ברור היה שדגניה תהיה כפר קטן. לנכונות לחיות רחוק, באזור קשה ומסוכן, היה מחיר אישי כבד, אבל הייתה גם תמורה חשובה. החלוציות זכתה אז להוקרה רבה. מעצביה של דגניה היו לנושאי הדגל של ההנהגה הלאומית. אהרון דוד גורדון, לוי אשכול, קדיש לוז, יוסף בוסל, שמואל דיין - הם רק חלק מאותם מעטים שכתובתם הייתה בדגניה. רבים מן האבות המייסדים קשרו את גורלם בפריפריה, ולאחר מותם הם נטמנו בה: טרומפלדור בתל-חי, מאיר יערי במרחביה, יצחק טבנקין בעין חרוד, ברל כצנלסון בכנרת ובן-גוריון בשדה בוקר. הקשר שלהם אל הספר היה מרכיב חשוב בצמיחתם להנהגה הלאומית. תל-אביב הייתה העיר העברית הגדולה ביותר, ירושלים הייתה העיר הקדושה ביותר, אבל היוקרה הרבה ביותר הייתה לנגב ולגליל. תנועות הנוער, שבסיסן היה בעיר, חינכו את חבריהן לעזוב אותה ולהרחיק לכפר. "זו הדרך אחרת איננה, בה ללכת עד תום" דקלמו בתנועות הנוער והתחייבו לחיות חיי חלוצ, הרחק מהמרכז. האירועים ההרואיים של היישוב קשורים בהקמת יישובים חדשים בספר: חניתה (1938), שלושת המצפים בנגב (1943), "יא הנקודות" (1946). איזה כבוד היה להשתתף במעמד העלייה של הקרקע, איזה כבוד היה להימנות עם החלוצים ההם. המעמד היוקרתי של החלוצים שבנו את ביתם בפריפריה הלך והתעצם והגיע לשיא עם הקמת המדינה. בטקס העלייה על הקרקע של אחד הקיבוצים בנגב ברך לוי אשכול, שר האוצר דאז, את המתיישבים באומרו: "יותר זול למדינה שכולכם תגורו על חשבונה מעתה ועד עולם במלון תל-אביב", אבל הוא הוסיף: "בחרנו להשקיע בכם לא בגלל שיקולים קיומיים: נכונותכם לחיות כאן מאפשרת את קיומו של המלון בתל-אביב".

עירה הוקמה בלב הציה
ולידה אזור תעשייה
תמה המלאכה צצה בעיה
מים הזרים המוביל הארצי
חשמל זרם - מעשה חלוצי
אך ידים עובדות מאין נמצא?
מי ירצה לגור בין חול וטרשים?
אין פה דבר שימשוך אנשים
אז מצאו פתרון - עולים חדשים
באמצע המדבר הקימו עיר
ולידה חפרו אגם זעיר
אבל דגים איך נשיג אוי וייזמיר?
תושבים הביאו במשאיות
ואותנו הביאו בשקיות
זה הסיפור של קיבוץ גלויות

מתוך ההצגה

1977 - מהפך?

ב-1977 התחולל מהפך פוליטי. לאחר עשרות שנים של שלטון תנועת העבודה כבש הליכוד את השלטון. במערכת בחירות זו הביעו המוני בוחרים מן הפריפריה את תסכולם ואת תביעתם הנחרצת לשינוי במעמד. השוני בדפוס הצבעתם היה אחת הסיבות החשובות למהפך. מנהיג הליכוד, מנחם בגין, שהיה לראש הממשלה, הבטיח "להיטיב עם העם" והתכוון להקצות תשומת לב לסגירת הפער. הוא יזם את פרויקט "שיקום השכונות", שאמור היה להעלות את רמת החיים והתרבות של תושבי השכונות. אבל כגודל הציפייה כך גודל האכזבה: "שיקום שכונות" התגלה כפרויקט שהיטיב עם הפוליטיקאים. לתושבים העניק הפרויקט קישוטים קוסמטיים, באמצעותם ביקשו הפוליטיקאים לטייח את העזובה. אזורי המצוקה המשיכו בשקיעה איטית. בראשית שנות ה-80 צץ סיכוי חדש: בעקבות הסכם השלום עם מצרים הורדו ההתנחלויות בסיני. אלפי התושבים המפונים קיבלו פיצוי כספי וחיפשו מקום חדש. משום מה לא היה מי שיעודד אותם להתיישב מחדש בנגב, ולכן גם הסיכוי ליישב בפריפריה שכבה חזקה הוחמץ. לעומת זאת, באותה עת הוחלט להפנות לנגב ולגליל גל עלייה חדש שהגיע מאתיופיה. הטעות של קליטת העולים בשנים הראשונות של המדינה חזרה על עצמה. שילובם של האתיופים בחברה הישראלית היה קשה ממילא, וההחלטה להרחיקם מהמרכז הוסיפה קושי על קושי. הפער בין המרכז לפריפריה התרחב. בעקבות נפילת הקומוניזם והתפוררות ברית-המועצות, הגיע לארץ בשנות ה-90 גל עולים גדול. כמו בעבר, הופנו גם הם לפריפריה. יישובים כמו שדרות ואופקים כמעט הכפילו את עצמם במהלך העשור. גם נצרת עילית, כרמיאל ובאר-שבע צמחו בקצב מהיר. הפעם היו רבים מהעולים בעלי השכלה ומקצוע. הם הביאו עמם יוזמה ותנופה כלכלית. המרכז קלט חלק קטן יותר מהעולים, ובכל זאת גם הפעם הפער לא הצטמצם. הסיבה לכך הייתה שמעכשיו פעלה המערכת הסלקטיבית מעצמה. אנשי המדע והרופאים שבאו מהמוסדות היוקרתיים של ברית-המועצות נקלטו במרכז, ואילו בפריפריה נותרו אלו שתעודותיהם המקצועיות היו מרשימות פחות. במהלך השנים שבהן הפכו ערי הפיתוח למקומות בעלי דימוי ירוד, נשכחו שירי תנועות הנוער, שפעם פיארו את הנגב והגליל. החלוצים מחניתה ומרביבים היו כבר בני 70-80. בהשקיפם על נעוריהם הרחוקים, זכרו ימים אחרים שבהם היה מכובד לעזוב את תל-אביב למען חלום הנגב והגליל. חסרי אונים הם ראו כיצד, במלאות 50 למדינה, יזמה ועדה מיוחדת עשרות אירועים לאומיים. החגיגות התרכזו במרחב שבין חדרה לגדרה. החלוצים נשכחו. והנה, למרות התמונה הפסימית, נראה שמשהו חדש מתחיל להתרקם. משהו הטומן בחובו בשורה לפריפריה. ההתבוננות בהיסטוריה האנושית חושפת מרכיבים פרדוקסאליים. אנו מגלים שלפעמים כוח הופך לחולשה וחולשה הופכת לכוח. כך מתחולל עכשיו ביחסי מרכז - פריפריה שינוי מעניין ונוסף תקווה. היתרונות שהעניק המרכז לאחר הקמת המדינה, היו אבן שואבת להמונים שהפכה אותו למחוז חפץ. היתרון הזה הופך במהירות לחיסרון. ההמונים שגדשו את המרכז, הפכו אותו לצפוף, רועש ומאיים. פקקי התנועה ועשן המכוניות היו למפגע והחלו לכרסם באיכות החיים וביוקרת המרכז. אט אט נחשפים המרחבים הפתוחים בנגב ובגליל כאלטרנטיבה הטומנת בחובה אופציות חדשות. אולי בפתח ממתין שינוי.

מתוך הספר "ישראל 2000" בעריכת שרה ומאיר אהרוני, הוצאת ספרים "מקסם"

כרסום יוקרת הפריפריה

למרות היוקרה שהייתה לפריפריה, הרוב הגדול לא ויתר על היתרונות של המרכז. האידיאולוגיה שהקנתה יתרון לפריפריה תורגמה לאמפתיה ולהענקת יתרון למנהיגים מהעמק, מהגליל ומהנגב. בכנסת הראשונה היה מספרם של חברי הכנסת מהקיבוצים ומהמושבים גדול ממספר חברי הכנסת מתל-אביב. בראשית שנות ה-50 החל כרסום ביוקרת הפריפריה בתודעה הלאומית. ראשיתו של הכרסום עם בוא העלייה הגדולה. הטעות הגדולה ביותר של מדינת ישראל הצעירה הייתה הפניית העלייה הגדולה לפריפריה. האבות המייסדים, שבאו מן הספר, היו משוכנעים שהרעיונות אותם טיפחו בדבר יתרון הפריפריה מתאימים לכולם. גם לעולים. הם שלחו את העולים מתימן לראש העין, שנחשבה למקום רחוק, על עולים מרומניה הם הטילו להקים את ירוחם בלב הנגב, עולים מטוניס נשלחו לחצור הגלילית. שולחיהם לא היו ערים לכך שהאתוס החלוצי, העבודה החקלאית והמגורים בכפר המרוחק מתאימים רק למעטים. המעדר, שוותיקי העלייה השנייה כה אהבו להצטלם כשהם אוחזים בו, היה עבור העולים מצפון אפריקה סמל לכישלון אישי. מה שלקבוצה אחת היה סמל חיובי, להתפאר בו, היה לדידה של קבוצה אחרת סמל שלילי, להתבייש בו. החקלאות שהייתה ליוצאי מזרח אירופה ביטוי לקדמה תרבותית, הייתה ליוצאי צפון אפריקה ביטוי לנחשלות תרבותית. השוני המהותי בתפיסת הסמלים בין הוותיקים, שרובם היו יוצאי אירופה, לבין המהגרים החדשים, שרובם היו יוצאי ארצות האסלאם, התגלה רק בדיעבד. מאוחר מדי. הסיבה העיקרית לאיחור בזמן היה מצבם ומעמדם של העולים החדשים: הם היו פליטים קשי יום, ללא שפה, ללא מעמד, ללא הנהגה מוסכמת. לאורך שנות ה-50 תשומת לבם המידית הייתה נתונה למלחמת ההישרדות אישית. רק בשלהי העשור החלה להתגבש בקרבם זהות עצמית. אבל בשלב הזה כבר נקבעה העובדה הגיאוגרפית המהותית: מקום קליטתם של המוני המהגרים, בעיקר מארצות אסיה ואפריקה, נקבע הרחק מהמרכז. למרחק מן המרכז הייתה משמעות חשובה ביותר למצבם התרבותי, הכלכלי והחברתי של העולים. מלכתחילה הם היו קבוצה חלשה יותר, משכילה פחות. עתה נוסף לכך המרחק ממקורות התעסוקה, ממרכזי התרבות, ממוקדי ההשכלה. הכפר או העיירה בהם התגוררו, היו למצבור חברתי של תסכול ועליבות. הדימוי העצמי של התושבים היה נמוך, והוא שהקריין גם על הדימוי הקולקטיבי שלהם ושל מקום מגוריהם. הכרסום היה מהיר וחד משמעי. הוא יצר מעגל קסמים: כך, למשל, היה קשה לגייס לבתי-הספר מורים טובים. מערכת החינוך הירודה גרמה לפגיעה נוספת ביוקרה, וזו גרמה לאלו שהצליחו להיחלץ מהמצוקה לשאוף להסתלק ולעבור למרכז. בתוך זמן קצר איבד רעיון ההתיישבות בספר את כוח המשיכה שהיה לו בעבר. כמה כעס דוד בן-גוריון כאשר הסתבר לו שהקצינים בצבא הקבע בונים לעצמם שכונה ליד תל-אביב. במיוחד הכעיס אותו שהם קראו לשכונתם "צהלה". צהלה וירוחם נבנו באותו זמן. האחת הפכה לשכונה שהכול שאפו לרכוש בה בית, והשנייה הייתה לעיירת פיתוח מדברית, שתושביה ביקשו להיחלץ ממנה. השילוב של הניתוק, העדר תעסוקה, העדר הנהגה טבעית, העדר שפה, הוליד תחושה עמוקה של השפלה. העולים שהובאו לקריית שמונה או לבאר-שבע בלי שנשאלו, חשו כאילו הוותיקים ביקשו להרחיקם מסביבתם. רק בשנות ה-60 החלה להבשיל בישראל ההכרה, שההחלטה לשלוח את העולים לפריפריה הייתה טעות. מעתה ואילך נעשה מאמץ לאומי לסייע לעיירות הפיתוח ולמושבי העולים. ניתנו מענקי פיתוח למפעלי תעשייה בנגב ובגליל, ושכר עידוד למורים. אלא שנתגלה, ושוב מאוחר, שהמענקים הביאו יותר נזק מתועלת. מפעלי התעשייה שהופנו לקריית-שמונה ודימונה, היו עתירי עבודה ודלי שכר. המורים שניאותו ללמד בפריפריה, היו בדרך-כלל צעירים חסרי ניסיון. בתי-הספר שנבנו בחיפזון, היו ברמה נמוכה, וכך הפער שהיה מלכתחילה הלך והתרחב.

מזרחיות ותיאטרון הינה סוגיה הבאה לידי ביטוי בשיח האקדמי. ד"ר נפתלי שם טוב, מהאוניברסיטה הפתוחה, מציע המשגה חדשה למזרחיות בתיאטרון הישראלי. הוא בוחן זאת לאורם של שני צירים מרכזיים: ציר של זהות וייצוג (כלומר, עד כמה ההצגות והמופעים מתייחסים לסוגיות חברתיות מובהקות), וציר של היחס בין בדיון למציאות (כלומר, עד כמה הנרטיבים מתבססים על סיפורי אמת או בדיה תיאטריים). שם טוב, מחלק את התיאטרון המזרחי לחמש קטגוריות שונות הנמצאות גם על ציר היסטורי.

התיאטרון הקהילתי. התקופה הראשונה מתחילה בשנות השבעים בתיאטרון הקהילתי שנוצר על ידי חובבים בקהילות מזרחיות מוחלשות ומודרות. באופן היסטורי, התהליך כולו החל בעיירות הפיתוח ובשכונות, בקבוצות תיאטרון שעדיין מזוהות עם קבוצות אלה, כמו הקבוצה ממנה יצאה עפרה חזה ב"שכונת התקווה", של יוסי אלפי בפרדס כץ ושל אריה יצחק ושלמה זונה ב"קטמונים". קבוצות התיאטרון הללו הושפעו מ"הפנתרים השחורים" ונשאו אופי מובהק של תיאטרון מחאה נגד הממסד האשכנזי וחוסר הצדק החברתי. מבחינה פוליטית אפשר להבחין בהשפעה ישירה של הרטוריקה והאידיאולוגיה של מנהיגי הפנתרים. מבחינה תיאטרונית המופע התבסס על חוויות של הקהילה עצמה. זהו בעצם תיאטרון דוקומנטרי שמתבסס על החיים, משקף את הזהות המזרחית ונוטה לכיוון ריאליסטי.

הקטגוריה השנייה היא של **התיאטרון החברתי**, שדומה לתיאטרון הקהילתי אך הוא תיאטרון מקצועי, שמעלה לרוב מחזות של ריאליזם חברתי. המחזות הללו עסקו בהווה המורכב של המזרחים בארץ, אבל גם בעבר הנוסטלגי, והמחישו את הפער, המעציב מבחינתם, בין התרבות הגבוהה והעשירה שהייתה למזרחים במדינות ערב לבין מה שהם נתקלו בו בארץ כתוצאה מדיכוי. הדוגמה הטובה ביותר היא של תיאטרון "בימת קדם" בעלת החזון המזרחי שהוקמה ב-1982 על ידי יצחק גורמזנו-גורן, שושה גורן, רפי אהרון ואחרים.

המופע האוטוביוגרפי. בעקבות הרב-תרבותיות ופוליטיקת הזהויות של שנות התשעים חלה פריחה של מופעים אוטוביוגרפיים מזרחיים. לרוב מופעי סולו ומונודרמות שבהם השחקן הוא גם לרוב הכותב של המופע, המבוסס על חומרי חייו. במופעים אלו בלטו היחסים הבין דוריים עם ההורים, ובאמצעות היחסים המורכבים של הדור השני, נגלו לפנינו המורכבות של הזהות המזרחית והמחאה שהדור הזה מחזיק: "אנא פאיזה", "המלוכה של אמא", "קאמבק" ואחרים. הצגות אלה מציגות את הנרטיב המזרחי תוך שזירה שבין המחאה החברתית לבין ההיסטוריה הפרטית של השחקן ויחסיו המורכבים עם דור ההורים. למעשה המופע מציג כיצד השיח ההגמוני מבנה את היחסים האישיים שבמרכזם בושה והדחקה של הזהות האתנית ולבסוף השתחררות וגאווה בזהות ובתרבות זו. הנרטיב בנוי לרוב ממעבר מדיכוי או ניכור חברתי כמו בושה, רגשי נחיתות, אל עבר כעס, מחאה ולבסוף פיוס ותיקון. הדור השני מוצג במופעים כסוכני השיח ההגמוני, ולכן רגשות כמו בושה הם אפקט פוליטי של האידיאולוגיה הציונית.

מופעי השירה הם שלב נוסף שהתפתח בשנים האחרונות שמעיד על התרחקות משיקוף גרידא של המציאות לעבר דיאלוג בין טקסטואלי ומדיומאלי בתיאטרון המזרחי. אנו רואים מופעי שירה שבהם השירים מוגשים באופן של "רביו" או קברט. השירים מתבססים על שירה מזרחית של המשוררים ארז ביטון, סמי שלום-שטרית, ויקי שירן ואחרים.

תיאטרון בשפת המקור. המהפכה המשמעותית ביותר מגיעה בתחילת המילניום, עם תיאטרון בשפת מקור כמו עירקית ומרוקאית. התופעה הזאת מסמלת מעין סגירת מעגל, שבמסגרתה דורות של מזרחים שעלו וכאלה שנולדו בארץ, משתפים פעולה בהעלאת הצגות בערבית-היהודית שבנטשה הרחק מארץ המוצא, ונטמנה עמוק במגירה. ההתחלה הייתה עם תרגומים של מולייר וגולדוני למרוקאית וכיום כבר מעלים מופעים מוזיקליים בשפת המקור. ראוי לזכור כי מבחינה היסטורית, בסוף המאה ה-19 אמנים יהודים במזרח התיכון היו היזמים המרכזיים של תיאטרון ערבי מודרני, כמו המחזאי היהודי-מצרי הידוע יעקב צנוע. מחזאים, במאים, שחקנים ושחקניות יהודים הובילו את סצינת התיאטרון בעולם הערבי ופיתחו את התיאטרון היהודי בשפה הערבית עד הקמת מדינת ישראל.

מבוסס על מחקרו של ד"ר נפתלי שם טוב כפי שמוצג במאמר "הרחק ממרכז הבמה" מאת אבנר הופשטיין.

נקמה

תחושת הנקם היא אחת התחושות האנושיות החזקות ביותר, הידועות מקדמת האנושות. תחושה זו היא אינסטינקטיבית, בלתי רצונית ובאה בעקבות תחושה סובייקטיבית של נזק או פגיעה. מוטיב הנקמה עובר כחוט השני מימי המקרא ועד ימינו. לרוב, הנקמה היא חזקה ואכזרית יותר מהנזק המקורי שנגרם, ולא עומדת בפרופורציה אליו כלל וכלל. בשל עוצמתו של מרכיב זה נעשה שימוש בחברות קדומות יותר בכישוף, דת, אמונות והקרבת קורבנות כמנגנונים שתפקידם לתעל את הרגש הנקמני למקומות שיובילו לריסונו. זאת מתוך הבנה וחשש שכניסה למעגל הנקמה עלול להביא לאנדרלמוסיה אין סופית בחברה. מכאן, שבחברות בהן מערכת המשפט ממוסדת יותר ויש ביכולתה לאכוף ולרסן רגש זה, תופעות אלו נדירות יותר. דרך נוספת בהתמודדות עם רגש הנקם הייתה להתיר אותו, תוך פיקוח והגבלתו למעשה מסוים שנועד למנוע את מעגליות הנקמה. גישתה של חברה לנקמה היא דו ערכית, מצד אחד, האדם מבקש את הסיפוק שבנקמה, ומצד שני יודע שהיא אסורה ושהוא עלול להיענש על הוצאתה לפועל. החברה האנושית מעולם לא שללה את רגש הנקמה, אך יחד עם זאת, ניסתה למצוא לו ביטוי במסגרת פורמאלית ומרוסנת.

מתוך אתר אוניברסיטת בר אילן

המחקר הסוציולוגי וזיקתו לרפרטואר התיאטרון העברי

במחקר הסוציולוגי בולטות שלוש גישות עיקריות בחקר הבעיה העדתית, ולשלושתן זיקה לרפרטואר התיאטרון העברי: הגישה "התרבותית" (ש"נ אייזנשטדט ואליעזר בן רפאל), לפיה ההבדלים הבין עדתיים בישראל נובעים מהבדלי תרבות, וניתן עם הזמן להבחין במגמה של מיזוג, של אינטגרציה בין עדתית ואפילו טמיעה; הגישה "המעמדית" (שלמה סבירסקי) שניזונה מהתאוריה המרקסיסטית, לפיה החברה היא מערכת של אי שוויון ושל קונפליקטים בין מעמדות. על פי גישה זו, החל משנות החמישים משמשים המזרחים כפרולטריון עירוני, בעוד העולים והוותיקים ממוצא אשכנזי מתקדמים בתוך המעמד הבינוני. העולים מארצות המזרח נשלחו לפריפריה (עירות פיתוח ומושבי עובדים), וניתנו להם שם אמצעי ייצור דלים; משום כך הפכו לפועלים שכירים לא מקצועיים המסייעים בפיתוחם של משקי האשכנזים, והם מנוצלים וחסרי סיכוי לניידות; והגישה "הפולורליסטית" (סמי סמוחה), שצמחה מתוך ביקורת על שתי הגישות הנזכרות והיא ניסיון לסינתזה ביניהן. גישה זו מדגישה את הגורם הפוליטי ומזהה כרסום שחל במהלך השנים בכוחם הפוליטי של האשכנזים. יריב צפתי מסכם: "אם הגישה התרבותית מנבאה מיזוג וטמיעה, והגישה המעמדית מנבאת את המשך ההתהוות וההתגבשות של הפיצול העדתי, הניבוי של הגישה הפולורליסטית הוא המשך של השחיקה בדומיננטיות האשכנזית, מחד, אך ללא שיכוך של מתיחויות עדתיות, מאידך. מחאה מזרחית, שולית לעיתים, משמעותית יותר בפעמים אחרות, צפויה להמשיך להיות 'מטרד קבוע' לחברה הישראלית. בתקופת היישוב ובשנות החמישים והשישים נוסים מחזאים "לאמץ" את הגישה התרבותית. בשנות השבעים הפער הכלכלי הופך להיות נושא מרכזי בהצגת הבעיה העדתית על הבמה. רק בשנות השמונים, ובמיוחד בשנות התשעים, מוצגת הבעיה בתיאטרון על פי ה"גישה הפולורליסטית" - מהיבטיה הפוליטיים, התרבותיים, הכלכליים והחינוכיים כמכלול.

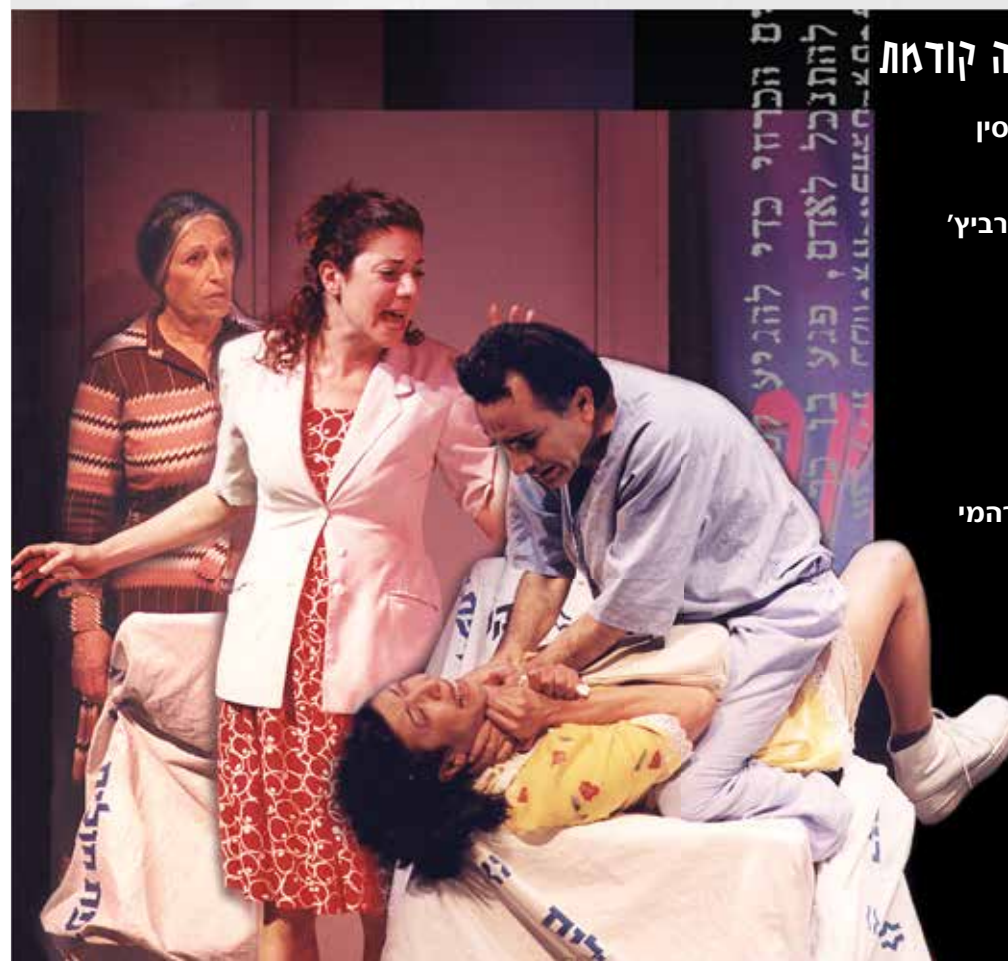
מתוך הספר: "הבעיה העדתית בתיאטרון הישראלי" מאת דן אוריין.
הוצאת "האוניברסיטה הפתוחה", 2004.

כל הזכויות שייכות לאוניברסיטה הפתוחה. באדיבות האוניברסיטה הפתוחה.

ז'קו - הנקה קודמת

תיאטרון בית ליסין
תאריך בכורה:
05.03.1998
בימוי: מיכאל גורביץ'

ז'קו:
משה איבגי
דוד אלקלעי:
שמעון כהן
גאולה:
הילה סרג'ון
שמחה:
תקוה עזיז-אברהמי
אבירם גאון:
רמי עמית

אילן חצור (מחזה)

מחזאי ותסריטאי. בוגר החוג לתיאטרון באוניברסיטת תל אביב, מגמת כתיבה ובימוי. מחזות בתיאטרון: "רעולים" – התיאטרון הקאמרי, זוכה פרס ראשון פסטיבל עכו (1990), פרס אקו"ם, ופרס רוזנבלום לאמנויות הבמה. המחזה תורגם והוצג בכ-100 הפקות באירופה וארה"ב. "היי רימונה" (עם אילן שיינפלד) קברט סאטירי – התיאטרון הקאמרי (1992), "מבקר המדינה" על פי "רוויזור" של גוגול – התיאטרון הקאמרי (1994), "זקן" – תיאטרון בית ליסין (1999), "הלב הלבן" (כתיבה ובימוי) – תיאטרון באר שבע (2001), "מלחמה על הבית" – תיאטרון החאן הירושלמי (2002), זוכה פרס התיאטרון 2003 ל"קומדיה הטובה של השנה", "מבקר המדינה 2005" – תיאטרון הבימה (2005), "הדודה של מנש" – התיאטרון העירוני חיפה (2010), "קייזר" – התיאטרון הקאמרי (2010).

איציק ויינגרטן (בימוי)

מעבודותיו: בת. הבימה: "מראה מעל הגשר", "בחורים טובים", "אלזה", "לרקוד עם אבא", "סוניה מושקט", "מכתב אהבה", "ואז התחבקנו", "הקץ של אביה", "מחילה", "נשיקות אשת העכביש", "גן ריק", "קפואים", "אוסקר ודודה רוזה", "רכוש נטוש", "סונטת סתיו", "הנהג של מייס דייזי", "כל החיים לפניו", "כי בנו בחרת", "איש חסיד היה" (בשיתוף ת. חיפה), "עת דודים", "פתאום הגיע סתיו", "הבן הטוב". בת. חיפה: "שוליים קשים", "הבולשת חוקרת", "ערב של אגדה", "הילד מאחורי העיניים", "השתיקה". בת. באר שבע: "אנה פרנק", "הנסיכה והרועה", "כולם היו בני", "אהבה וזיכרון", "סוחרי התהילה". בת. הקאמרי: "הריון", "אוליאנה", "אלוהים יודע". בת. בית ליסין: "קשר אייר", "מות הלבנה", "אחד משלנו", "שקוף", "שח ומט", "פילומנה", "דואט לאחת", "הרולד מוד", "מכתב לנועה" והצגת היחיד "מוחמד מנדל". בנווה צדק: "מחלקה 3 כיתה 1". בת. אורנה פורת לילדים ולנוער: "צבע הפנינה", "שרה גיבורת נילוי", "הממלכה של קנסוקי". **כתב את המחזות:** "סורגים", "קריזה", "ערב של אגדה", "שחקנים משחקים שחקנים", "לרקוד עם אבא", "מוחמד מנדל", "אהבת שבע הבובות", "מזריץ" (עם אפרים סידון), "פטר והזאב", "הומלסים", "תופר החלומות". **בין תפקידיו:** ג'וני שב משדה הקרב" (הצגת יחיד), "לרקוד עם אבא" (הצגת יחיד). בת. חיפה: "רומיאו ויוליה" (רומיאו), "האדונית והרוכל" (הרוכל), "נעים" (נעים), "הר אדוני". **זכה בפרסים:** מחזאי השנה (1980) על המחזה "סורגים", פרס מרגלית כבמאי (1992) על בימוי "בחורים טובים", פרס השחקן המצטיין ("לרקוד עם אבא" – תיאטרונטו), (1992), מחזאי השנה (פרס חיפה). מחזאי השנה 2010 "לרקוד עם אבא". הצגתו "ואז התחבקנו" זכתה בפרס ההצגה הטובה ביותר בפסטיבל עכו, 1999. הצגתו "לרקוד עם אבא" זכתה במדליית הזהב בפסטיבל בלגראד 2000. שימש כבמאי הבית של תיאטרון הבימה ותיאטרון חיפה. היה מנהל האמנותי של פסטיבל עכו, פסטיבל התיאטרונטו ופסטיבל דו-אמן. כיום מנהל אמנותי של פסטיבל הילדים בחיפה ומנהל את בית הספר לאמנויות הבמה של מכללת "סמינר הקיבוצים".

לילי בן נחשון (עיצוב תפאורה)

בוגרת המחלקה לאמנות באקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל, ירושלים, ולימודי עיצוב תפאורה ב-Motley, לונדון. בין ההצגות שעיצבה לאחרונה: בת. הבימה: "הבן הטוב", "פתאום הגיע סתיו", "עת דודים", "ליזיסטרטה", "ביקור הגברת הזקנה", "מונומיה", "מוריס שימל" (בשיתוף ת. חיפה), "השחקן", "אלינג", "תמונות מחיי נישואין", "הכבש ה-16", "משפחה", "חתול רחוב", "אמבטיה מיטה פארק", "הסרפד של השכן". בת. הקאמרי: "גם הוא באצילים", "נשוי במנוסה", "כולם רוצים לחיות", "הילכו שניים יחדיו", "סכינים ותרגולות", "הנפש הטובה מסצ'ואן", "הרטיטו את ליבי", "שמנה", "הכתובה", "עקר בית", "מדיאה". ת. הקאמרי בשיתוף ת. חיפה: "בית ספר לנשים", "כולם היו בני", "שגעון באופרה", "ימי שלישי עם מורי", "שמו הולך לפניו". בת. בית ליסין: "המוגבלים", "סיפור ישן חדש". בת. החאן: "הדלת ממוול", "בידרמן והמבעירים". בת. חיפה: "אנשים קשים", "מי דואג לילד", "תש"ח", "המקום ממנו באתי", "אימא מלכה", "סיפור פשוט", "המכוער", "הצמא והרעב", "סוחרי גומי". להקת בת שבע: "סוף". "מנגרוסים", "אנסמבל בת שבע – רונית זיו. בת. אורנה פורת: "הברוזון המכוער", "פצפונות ואנטון", "יש ילדים זיג זג", "צבעים בחול", "ליצן החצר". בת. מדיטק: "אריה הספריה", "לב של מלך", "הקץ של העץ", "אבטיח". התיאטרון הערבי עברי: "התקווה" – אינסטליישן. הקאמריטה הישראלית: "חיים גורי": עיצוב במה ווידאו.

דליה נן (עיצוב תלבושות)

בוגרת החוג לתיאטרון, תואר ראשון ולימודי תואר שני, במסלול עיצוב תפאורה ותלבושות באוני"ת.א. לימודי "עיצוב תיאטרון למעצבים" בבית הספר "ראדה" בלונדון. עיצבה תלבושות להצגות רבות בתיאטראות ברחבי הארץ ובחו"ל: בת. הבימה: "פתאום הגיע סתיו", "הבן הטוב", "הנהג של מייס דייזי", "כל החיים לפניו", "חתול רחוב", "אלינג". בת. הקאמרי: "אמא קוראז' וילדיה". בת. החאן: "המקצוען", "החולה המדומה", "דוחקי הקץ", "ירושלים החדשה", "אותלו", "נישואים", "המצליחים", "מכיל", "אישתי האהובה בעלי היקר". בת. חיפה: "גיבור לובי", "דפוקים", "ארגנטינה", "משפחת ישראל", "סופמשחק", "יעקב השקרן", "סוחרי גומי". בת. יידישפיל: "מקווה". THEATER J – ושינגטון די סי: "חבלי משיח". בת. באר שבע: "איהה יופי", "הלב הלבן", "הזכייה הגדולה", "ברוקלין בוי". באופרה הישראלית החדשה: "כרמן בת"א" וכן הצגות בת. המדיטק, בת. אורנה פורת לילדים ונוער, לקבוצת מחול סטודיו נעים ולמופע "אלומיניום" בפסטיבל ישראל. כמו כן עיצבה תפאורה ותלבושות ב"תיאטרונטו", בפסטיבל עכו, "הרמת מסך", בפסטיבל תיאטרון קצר ועוד. זוכת פרס הבמה לתיאטרון ילדים ונוער 2009 עבור עיצוב התלבושות להצגה "הקץ של העץ".

אורי וידיסלבסקי (מוסיקה)

מלחין מוזיקה לתיאטרון, קולנוע ומחול זה למעלה מעשרים שנה. במהלך השנים הלחין מוזיקה ליותר מ-250 הצגות תיאטרון, עשרות סרטי קולנוע וכ-20 ערבי מחול, שחלקם מבוססים במלואם על המוזיקה שלו. בין עבודותיו בארץ ובחו"ל: בתיאטרון: "הוא", "הבן הטוב", "פתאום הגיע סתיו", "גורדיש" (שתי הפקות), "חיזור גורלי", "הקמצן", "זרעים של שתיקה", "עת דודים", "איש חסיד היה", "הסוחר מוונציה", "כי בנו בחרת", "כטוב בעיניכם", "ריצ'רד השלישי", "ויליוס קיסר", "משרתם של שני אדונים", "מנדרגולה", "מראה מעל הגשר", "כריתת ראש", "נמר חברבורות", "החילוני האחרון", "נוצות", "מפעל חייו", "חצוצרה בוואדי", "אקורדיונים", "בויטרה", "השחקן", "עיר הנפט", "ריגוש", "נהג ציירת", "אהבה ממבט שלישי", "הופס והופלה", "המכשפה", "מבקר המדינה", "אונור", "התאונה", "פונדק הרוחות", "שש נשים מדברות על יופי", "הנסיכה ממוסקבה", "גוד ביי אפריקה", "אגדה", "ולנטינו", "לילה במאי", "אוגוסט", "מסילה לדמשק", "רוחלה מתחתנת", "מכולת", "שיינדלה". בקולנוע: "שחור", "ארץ חדשה", "פיתוי", "Between The sand and the sky", "You are rejected", "אני ישנה וליבי ער", "גיא אוני", "The monarch of crystal falls". במחול: "דירת שני חדרים", "חמורים", "במערבולת התשוקה", "תא", "דיו-כן", "peace of cake", "once upon a time", "רק גברים ורקדים" – ערב שלם שהוקדש ליצירותיו ב"מרכז סוזן דלל". משמש כבמאי בקבוצת הקרקס "קרקס-י", במסגרת זו העלה 4 עבודות: "קאראבינה" (פסטיבל עכו), פאנדאנגו, קיו Q (מופע המבוסס על שירי להקת קווין), ואליסה (פנטזיית קרקס מקורית על פי הסיפור "אליסה בארץ הפלאות"). הלחין את השיר "ילדי חורף 73".

גליה נרדקין (עיצוב תנועה)

במאית, כוריאוגרפית, מטפלת בתנועה ומורה לתנועה בתיכון "תלמה ילין" ובבית הספר לאמנויות הבמה ב"סמינר הקיבוצים". מיצירותיה: "לה-מריפוסה", "קדאוה", "אהבת שבע הבובות", "משהו נפלא עומד לקרות", "סזורה", "פפלנג", "ללוש", "אהבתי הראשונה" ועוד. עיצבה תנועה להצגות: "ואז התחבקנו", "לרקוד עם אבא", "נשיקות אשת העכביש", "גן ריקי", "הבן הטוב".

מאיר אלון (תאורה)

מנהל מחלקת התאורה של תיאטרון הבימה. בין עבודותיו: "שלוש נשים גבוהות", "מלחמת אחים", "סוניה מושקט", "קולות", "מכתב אהבה", "ואז התחבקנו", "מחילה", "נשיקות אשת העכביש", "אנשים קשים", "הבבונים חוזרים", "במלחמה כמו במלחמה", "עקב אכילס", "מרי לו", "אהבים את אופל", "מאמי", "פרפרים הם חופשיים", "אוסקר ודודה רוזה", "אני והוא", "תשמ'ד", "זמן אמת", "העז או מי זאת סליבה", "רכוש נטוש", "תקופת הסתגלות", "מישהו שישמור עלי", "סונטת סתיו", "הנהג של מייס דייזי", "שעה יפה ליוגה", "משוגעת", "כל החיים לפניו", "אוגוסט: מחוז אוסיג", "טיקוצ'ין", "הזוג המדובר", "בגידה", "הקומקום והמטאטא", "לילה במאי", "ארוחה עם אידיט", "כי בנו בחרת", "סיגל", "אם יש גן עדן", "לא ביום ולא בלילה", "מלכת היופי של לינא", "שירי המלחמה", "כמעט נורמלי", "רעל ותחרה", "איש חסיד היה" "משהו טוב", "ערי מדבר אחרות", "אם הבית", "החיל האמין שוויק", "מירלה אפרת", "עת דודים", "הכיתה שלנו", "זרעים של שתיקה", "חיזור גורלי", "פאניקה", "פתאום הגיע סתיו", "הבן הטוב", "נעצר בחצות", "משפחה עליזה". כמו כן עיצב תאורה לתיאטרון בית ליסין, תיאטרון לילדים ולנוער, פסטיבל עכו, פסטיבל תיאטרונטו.

יצקב נהן (ד'קו נחמיאס)

בוגר "בית צבי", 1984. בין תפקידיו: בת. הבימה: "אבא גוריו" (גוריו), "הקמצן" (הרפגון), "הסוחר מוונציה" (שיילוק), "ארוחה עם אדיוט", "הזוג המוזר" (פליקס), "הנהג של מיס דייזי" (הוק), "מבקר המדינה 2005" (נמרוד שחר), "הצגת היחיד" "אני והוא", "קופסה שחורה", "אבנים בכיסים", "נאסר א-דין", "בוסתן ספרדי" (מושון/שמש/חכם עמרם). בת. הקאמרי: "יאקיש ופופצ'ה", "חפץ", "חפץ", "קומדיה של טעויות" (דרומיו). בת. באר שבע: "ברכה". בת. בית ליסין: "בז לירח". בת. לילדים ולנוער: "פד הדוב", "מלכות דוד", "תרנגול כפרות". בת. הספריה: "מר סליק", "גבר בודד במלכות", "מתי ומילי". עם מוטי בהרב: "חוג לדומה", "סנג'ר". בתיאטרון הפרטי: "תום סויר והקלברי פין", "זורו", "נסיך האגדות", "שרק" (פרס השחקן המצטיין). באופרה כבר עדיף להישאר בחיים" (פרס השחקן המצטיין). באופרה הישראלית: "הספר מסיביליה". בטלוויזיה: "רצח תרתי משמע", "כתר בראש", "רותי נעים", "אשה מרציפן", "קומדי בר", "שנות ה-80", "תכנית האירוח" "מחר שבת", "הבורר". בקולנוע: "אבא גנוב", "כבלים", "שחור" (שלמה). בימים אלה מעלה מופע סטנד-אפ חדש.

רבקה גור (שמחה)

ילידת ירושלים. שיחקה ברוב התיאטרונים בישראל. בין תפקידיה: בת. הבימה: "אופרה בגרוש", "סנג'ר", "מאחורי הגדר", "המשפט", "יומן חוף בריטון", "מירלה אפרת", "קברט", "הדיבוק", "השקיעה", "אנשים קשים", "החוזה", "גן הדובדבנים", "מראה מעל הגשר", "ביבר הזכוכית", "הוא", "כריתת ראש", "נמר חברבורות", "שלמה המלך ושלמי הסנדלר", "מועדון האלמנות העליונות", "ארטון". על הישגיה בתחום המשחק זכתה בפרסים על שם השחקנים שמעון פינקל ורפאל קלצ'קין. בת. הקאמרי: "המפקח בא", "קפריסין", "היה או לא היה", "אשכבה", "אורזי המזוודות". בת. בית ליסין: "מה עושים עם ג'ני", "נדל", "אשה בעל בית". בת. חיפה: "פופר", "לילי גם". בת. באר שבע: "אופרת הקבצנים", "בית המלאכה". בת. החאן: "האם הטובה". בת. צוותא: "חברים מספרים על ישו", "סטריפטיז אחרון", "יוהי חור". בפסטיבל עכו 1993: "התוכים של יחזקאל". כתבה וביצעה את "פרחים לבתיה" (תיאטרון 99) וזכתה בציון לשבח. כתבה וביצעה את "יום הולדת 42" במסגרת "פותרים מסך" בתיאטרון בית ליסין, 2001, המחזה זכה בציון לשבח. בטלוויזיה: "שמש", "לילה גוב", "סברי מרנן". בקולנוע: "שבעה", "הדקדוק הפנימי". זכתה בפרס השחקנית הראשית המצטיינת בפסטיבל ירושלים עבור תפקידה בסרט "חיותה וברל" (2012).

קובי מאור (דוד אלקלעי)

בוגר "בית צבי", 2004. בין תפקידיו: בת. הבימה: "פאניקה" (בוב), "החייל האמיץ שווייק" (בשיתוף ת. חיפה), "ליזיסטרטה", "סופה של בדיחה". בת. חיפה: "עד התביעה" (דר' וואיט), "בית ספר לנשים" (כריזאלד, בשיתוף ת. הקאמרי). בת. הקאמרי: "המלט" (רוזנקרנץ ואוסריק), "משרתם של שני אדונים" (משרת לוליון), "זה הים הגדול". בת. בית ליסין: "תמונות יפואיות" (סלומון הגדול, סמי המתעטש, צ'אלוקי), "חלום ליל קיץ" (דונה אפוני, הטבח). בת. צוותא: "מלחמה-אופרת רוק", "בא-לגן". בת. אורנה פורת: "הלילה הזה" (אבו חסן). בת. המדיטק: "שמשון בר לשון". בת. הספריה: "כולם היו בני" (ג'ו קלר), "הים" (אונס), "מסעותיו של פרישון" (פרישון), "אמדיאוס" (רוזנברג), "גברים צריכים לבכות" (ג'ון מוריסון), "נשות וינדזור העליונות" (פלסטף), "ריצ'ארד השני" (רוס), "כשחנו המתיים מתעוררים" (רובק), "מקבת" (סיוורד), "הקייטנים" (בסוב), "הגברת עם הקמליות" (המרקיז), "יוסף וכתונת הפסים המשגעת" (יעקב), "האריה המכשפה וארון הבגדים" (סנטה). בטלוויזיה: "סברי מרנן" (מני), "טקסי דרייבר" (חרא), "פרופיל 64" (רצאבי), "חברות" (נסים), "עספור" (משטאוה), "בובה של מדינה", "בובה של לילה", "שוועלים" (מנחם), "כאן גרים בכיף" (קובי), "ילדות רעות" (קובי), "מעורב ירושלמי", "פולישוק", "רמזור", "סרגים", "החיים זה לא הכל". בקולנוע: "פלסטלינה", "הדילרים", "אצבע אלוהים", "ידיים קשורות", "הפריצה מכלא עכו", "להציל את נטע".

איקי נלג-רוטשטיין (גאולה)

בוגרת "בית צבי", 1993. בין תפקידיה: בת. הבימה: "קרוב יותר" (אליס), "בית ברנדה אלבה" (מרטיריו), "המכשפה" (חנה'לה), "סוניה מושקט" (סוניה), "משרתם של שני אדונים", "אנטיגונה" (אנטיגונה), "משוגעת" (וויאן), "אוגוסט: מחוז אוסייג" (אייזי), "מוריס שימל" (חולודנקה), "פוסט טראומה", "שרי מלחמה" (צבעון), "הכיתה שלנו" (זוהה, בשיתוף ת. הקאמרי), "חשמלית ושמה תשוקה" (יוניס). בת. בית ליסין: "פילומנה", "המלך", "הרוחל ומוד", "כחול בוער". בת. באר שבע: "ירח שחור", "הנשים הפיניקיות", "הלן קלר". בת. חיפה: "ציד המכשפות". בת. תמונע: "אלוורה". בת. הספריה: "ג'יג'י", "ביירות". בטלוויזיה: "גירושם נפלאים", "ילדות רעות", "צעדים ראשונים" (הגשה וכתביה). בקולנוע: "מסוכנת", "צלחת", "71 מטר מרובע". "פשוטה", "הצגת היחיד פרי עטה, היא זוכת פסטיבל תיאטרונטו", 2007 ופסטיבל "תספיס" בקיל, גרמניה, 2008. ההצגה השתתפה בפסטיבלים בינלאומיים בטייפה, קיל, פארמה, בוקרשט, מוסקבה. זוכת פרס התיאטרון לשחקנית המשנה לשנת 2009 על תפקידה ב"משוגעת". זוכת פרס שחקנית השנה ע"ש שמוליק סגל מטעם תיאטרון "הבימה" (2015).

עמי סמולרצ'יק

ד"ר זרעון/בוטניקאי/שכן/אוהד כדורגל/תחקירן/פועל/פקיד קבלה בשמיים/איש עסקים הודי

בוגר הסטודיו למשחק של ניסן נתיב, 1995. בין עבודותיו בתיאטרון: בת. הבימה: "נוזניק", "רומנטיקה", "מבקר המדינה 2005", "מוריס שימל" (בשיתוף ת. חיפה), "ליזיסטרטה", "החיייל האמיץ שווייץ", "פאניקה" (רודני). בת. חיפה: "שמו הולך לפניו", "כולם היו בני". בת. הקאמרי: "דבר מצחיק קרה". בת. אורנה פורת לילדים ולנוער: "הנסיך ככה". בת. הסמטה: "צ'יקו ומיקו" (כתיבה ומשחק). בפרינג: "הקרפדים", "פלפל אל חפלה", "סמולרצ'יק" - הצגת יחיד פרי עטו. בטלוויזיה: "משפחת יום הולדת", "סברי מרנן", "עד כאן", "פאפאדיזו", "בלי גרביים", "האיגול של טרלה", "אהבה זה כואב", "מה שלמה", "פלוונטין". בקולנוע: "הכידון", "מחכים לסורוקין", "מבצע סבתא", "סימה וקנין מכשפה", "פתיחה 1812", "סטאר-טפ", "מלך הג'ונגל", "שושנה חלוץ מרכזי". ב-2005 יצא ספרו "איפה אתה" בהוצאת "מוזה". כתב תסריטים לסרט הדוקומנטרי "מלך הג'ונגל" ולסרטונים בערוץ "אגו".

אבירם גאון/אוהד כדורגל/תחקירן/פועל/פקיד קבלה בשמיים/אח בבית אבות/נזיר שתקן

בוגר הסטודיו בהנהלת ניסן נתיב ובי"ס רימון. שירת בלהקת הנח"ל ובתיאטרון צה"ל. בין תפקידיו: בת. הבימה: "המוות יושב ליד" (המספר), "כתר בראש" (אדוניה), "הקומיקאים" (בן קלארק), "רומנטיקה" (הסניגור), "אנה קרינה" (סטיבה), "אלינג" (של ביארן), "אוגוסט מחוז אוסייג" (ביל), "ארוחה עם אדויט" (רופא/שבאל חוקר מס), "פוסט טראומה", "מוריס שימל" (עמוס פופ), "הסוחר מוונציה" (גובו הזקן/הדוכס/תובל), "ליזיסטרטה", "החיייל האמיץ שווייץ" (כומר), "חיזור גורלי" (ג'ימי). בת. הקאמרי: "הסוחר מוונציה" (לורנצו), "דבר מצחיק קרה" (הרו), "שיינדלה" (יוסל), "פעורי פה" (הסריס), "אדון וולף" (זאבי), "קרומ" (ברטולדו). בת. גשר: "הנהר" (ואסילי דאניליץ'), בת. חיפה: "אירמה לה דוס" (חבר לה דאם). בת. החאן: "אנה גלקתיה" (אסיר), "הנסיכה איבון" (הנסיך פיליפ), "מילה של אהבה" (אחמד), "מלחמה על הבית", "בגידה". בתיאטרונטו: "געגועי לקסינג'ר". הצגות בידור: "אני עם אשתך גמרתי", "פלפל אל חאפלה". בטלוויזיה: "לתפוס את השמיים" (קובי), "על קצות האצבעות" (מיכה), "טייקאווי" (רונן), "תיק סגור" (צ'יקו), "אמא ו" (החוקר), "צימרים" (קובי), "החצר" (הרב שלוסר), "מיכאלה" (דניאל), "מה אתה סח" (עוזי), "הכל דבש" (הבמאי), "בית ספר" (דודו), "פרנקו וספקטור" (אבישי), "סימני שאלה" (עקיבא), "תמרות עשן" (אשד מוקד), "ניו יורק" (דוד גושן), "בית המשאלות" (ד"ר הוכשטר), "שטיסל" (הרב פוקס), "הבורר" (מוטי קורץ), "עממיות" (דני רהב), "ג'וני ואבירי הגליל" (נושי), "גאליס" (טיראן), "הקלמרים" (יואש), "אשתו של גיורא" (גיורא), "השוטר הטוב" (ג'קי הכירופרסט), "חברות" (צילי חייבוקי), "מריו" (קובי השכן), "ג'ינג'י" (פרופסור מקס). בקולנוע: "באמצע הסרט" (אשר), "הפיתוי" (שאול), "קצוות פרומים" (סשה), "רוק בקסבה" (סרן עוזי), "מחכים לסורוקין" (סורוקין), "ההיא שחוזרת הביתה" (דודו השכן), "בננות" (יו"ר רשות השידור), "ז'טס מון אמור" (גיד), "הנוער" (מיקי), "דץ הבלץ" (אבא גנבני). בימוי: בצוותא: "הקרפדים" (פרס הפרינג), "סמולרצ'יק", "שטיות", "פקידים", "ראיון עבודה" (פרס ראשון בפסטיבל תיאטרון קצר). בת. הסימטה: "צ'יקו ומיקו" (מועמדת לפרס "קיפוד הזהב"). בפסטיבל עכו 2006: "הזירה" (ציון לשבח). "תיאטרונטו" 2006: "עד אפס מקום" (ציון לשבח). פסטיבל הצגות ילדים בחיפה 2006: "סברס" (מקום ראשון). זוכה פרס רוזנבלום לשנת 1999.

אורי הונאן

נעמה ארמון (פנינית/נחמה)

בוגרת ביה"ס למשחק "סמינר הקיבוצים", 2008. בין תפקידיה: "ביאטריצה" (בעלת הבית), "עניין של גברים" (מרתה). בת. הבימה: "החוטם" (איוון המשרת, פרסקוביה אוסיפובנה - אשת הגלב, פקיד), "מסייה דה פורסוניאק" (נרין המשרתת), "פוסט טראומה", "ארץ חדשה" (אמא של נאדק), "ביקור הגברת הזקנה", "איש עומד מאחורי אשה יושבת", "אדם לא מת סתם" (דיוה/מושה, לאה המתווכת), "השבועה" (לילית), "אלוהים מחכה בתחנה", "אבא גוריו" (אנסטאז/אליז), "עשר דקות מהבית" (אם שכולה).

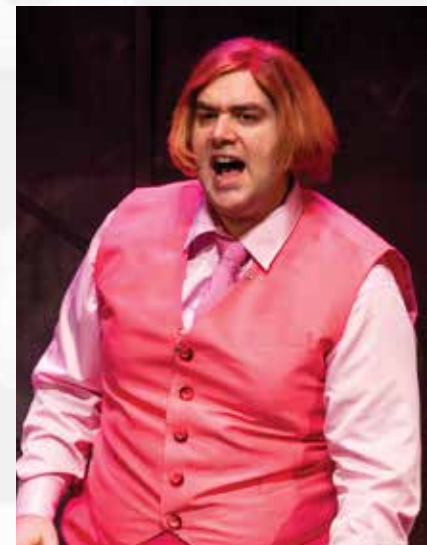

רונית אנל (פנינית/נחמה)

בוגרת בית הספר למשחק, "סמינר הקיבוצים". בוגרת בית הספר "רימון" במגמת ביצוע לזמרים. בין תפקידיה: בת. הבימה: "חשמלית ושמה תשוקה" (יוניס), "עת דודים" (איטה), "שלמה המלך ושלמי הסנדלר", "יוסף וכתונת הפסים המשגעת". בת. הקאמרי: "קברט". בת. הערבי-עברי: "החברות של אלוהים". בת. הסמטה: "בגלל הלילה" (בשיתוף "סמינר הקיבוצים"). בת. הארצי לנוער: "מזריץ". בצוותא: ערב שירי לאה גולדברג, ערב שירי משה וילנסקי, מחווה לשלישית "החלונות הגבוהים" (יחד עם ג'וזי כץ וגלעד שגב).

דני פינק/מהנדס/אוהד כדורגל/פקיד קבלה בשמיים/אח בבית אבות/מאכר דתי

גדל והתחנך ב"בימת הנוער העירונית" ברחובות. בוגר בהצטיינות של התיכון הארצי לאמנויות ע"ש תלמה לין, 2008. בוגר לימודי משחק בבית הספר לאמנויות הבמה "סמינר הקיבוצים", 2015. זוכה ערבי מלגות במסגרת לימודיו ובפרס ראשון בתחרות ארצית ע"ש סיפי ריבלין ז"ל. בין תפקידיו: בת. הבימה: "המלט" (המלט), "נמר חברבורות" (פינק), "אהבתי הראשונה" (מיטשל).

אגודת ידידי הבימה

אגודת ידידי הבימה תומכת בפרוייקטים מיוחדים ושותפה בעשייה התרבותית והחברתית-קהילתית של התיאטרון. אנו, באגודת הידידים של התיאטרון הלאומי, גאים להיות חלק מהווייה שאינה מפסיקה להתחדש, גם בגוף - המשכן המחודש של התיאטרון וגם בנפש - טיפוח ושכלול היצירה והשפה האמנותית. אגודת הידידים של תיאטרון הבימה, שמה לה למטרה לפתח את היצירה התיאטרונית ולאפשר לקהל צעיר, הן במרכז והן בפריפריה, ללמוד ולחוות, באופן בלתי אמצעי, את קסמה של אמנות התיאטרון. אגודת הידידים מכירה גם בחשיבות הדיאלוג עם מדינות שונות בעולם ועל כן מסייעת לתיאטרון, כחבר בארגון תיאטרוני אירופה המכובד, ה-UTE, בנסיעותיו לחו"ל ובחשיפת היצירה הישראלית בתיאטרונים רבים בעולם ופיתוח הדיאלוג עם יוצרים ואנשי תיאטרון ממדינות שונות.

יו"ר אגודת ידידי התיאטרון הלאומי הבימה: עו"ד, ציפי רובין

חברי הנהלה:

ארליך גל, הראל אורה, חיימוביץ רונת

לנדא ליאורה, סביר רינת, רביד נאווה

רוזנברג ריקי - מזכרית כבוד, חפץ סגלייה

מייסדת ונשיאת כבוד: גולדנברג אורה

מזכ"ל: כהן פולין

ידידים הבימה

אבידן בריר ברוריה ודר' אברהם בריר	גבאי נרדה ועזרא	כהן פניו ופנינית	קורט אורי ועפרה
אדלר רונת וראובן	גוטסמן רותי ויואב	כרמל שוש	קוריצקי נירה
אהובי יגאל	גולדנברג אורה	לוי גיטה	קז נילי וישראל
אור מיכאלה ותיאודור	גור אלן	ליאון אמנון ומלכה	קפלן שרה
אחיטוב אורינסקי ארזה	גורביץ מוניק	ליבאי דוד	קצין יהודית
אפרת צבי ודורזה	גורביץ אריאלה וגרשון	לנדא מרינה ואילן בן זאב	קורן מיקה ורונת
אונגר יעל ורמי	גיר מיכה ושרה	לנדא ליאורה ואלי	קריב נילי
איקסון אירית	גלר אתי ואהוד	לנדסברג ברונו	רב חן רפי
אילין שרה	גרינברג יפית ודר' בני ארד	לנדסברג דיתי ואלכס	רב-הון יעל
אלאלוף שרה	גרנות נעמי ויוסי	לסט רותי וגבי	רבינוביץ רונת
אלאלוף אילנה וג'קי	דואק אבלין	מאור גליה ויהושע	רביד נאווה ואברהם
אלון אידה ושמעון	דנקנר אורלי ונוחי	מטלון מוראל וענת	רהב רני והילה
אלחנני איטה	החברה לישראל	מיתר עפרה ואלי אפשטיין	רובין ציפי ופנחס
אלקון עידית	הורביץ דליה	רובינשטיין מיכל ומאיר שמגר	רוזנברג ריקי
אלחוי רונת	הירש תמי	נאמן אייבי ודליה	רוטר גבריאל ואסתר
אפרתי אורית דוד	הכהן יעקב וציפי	נמרודי עופר וריות	רז אייל וריקי
אקרשטיין סטפני וגיוורא	דר' אביקם ואורה הראל	נתנאל ענגי ועוזי	ריס איטה
ארליך מירה וגיוורא	וילנר חגית	סביר רינת	רפפורט עירית
ארקין דוריס ומורי	זמיר רינה ויצחק	סגול טובה וסמי	שיגי ליזיקה עמי וטדי
בארינבום צביקה ונטלי	זיו צבי וג'וספין	סטיבה אורה ואיתן	שוטר דליה
בלנש קיי	זרניצקי אורה ויוסי	סמית רלי	שטרואס בן דרור רעיה
בלומנטל נעמי	חיימוביץ רונת	סלע יהודית	שלינגר שמואל
בנק לאומי	חכמי קנפר ניצה	סדן שמחה	שפילר רותי
בנק הפועלים	חכמי יוסף דוד	עזריאלנט איה	שקד שושנה וישעיהו
בהר יוסי ועירית	חנן אריה ופסיה	פדרמן ליאורה ומיכאל	שקד חיה
בר ריבה וצבי	טייק עירונה	פישמן טובה ואליעזר	רות לבהר שרון
בר שלמה	טלר גדען	פלדמן איה וזאב	שריזלי דניאלה ודני
ברק אהרון ואליקה	ים שחר נעמי ומנחם	פלידבראום מייק	שרף רותי ואהרון
ברטפלד אסי	ינאי שלמה ואהובה	פרופר אתי וגד	תאומים מושיק ועירית
ברניצקי קוני ודן	יפו עליזה	פרופ' פרשקר יוסף ודליה	תשובה יצחק וחיה
גבריאל עדנה וארנן	כהן אלי ואיילה	קונדה אפרים וציפי	

מועצת הנאמנים של התיאטרון | יו"ר: אדריאן הרשקוביץ

פרופ' מירה זכאי, יוכי דביר, דוד סיני, עמירה דותן

דיקטוריון הבימה | יו"ר: נורית דאבוש

אסתי אפלבוים פולני, אמנון דיק, בן עמי עינב, יוסי שחק, דורלי אלמגור

מנכ"ל: אודליה פרידמן | מנהל אמנותי: אילן רונן | סמנכ"ל: בני צרפתי

במאי בית וחבר הנהלה אמנותית: חנן שניר, משה קפטן

מנהלת מחלקת אמנותית ומלחקה: רות טון-מנדלסון

מנהל כספים: יגאל ספיבק

דוברות יחסי ציבור: ריאל שמיר בלאט

מנהלת פיתוח עסקי וגיוס משאבים: יונת וייס

שחקני התיאטרון:

אקי אבני, אורי אברהמי, אלינור אהרון, נירית אהרני -

שוויצר, עודד אהרליך, ג'סיקה אזון, טלי אורן, תמר

אילנאי, דורון אורן, אושרת אינגדשט, גורלי אסכנדר,

אניטל אלבחר, נצר אלוני, אביב אלוש, גילה אלמגור,

אהרון אלמוג, רונת אפל, נעמה ארמון, דפנה ארמון,

אורי בנאי, אורי בדר, עמוס בוארון, רותם בלוטניק, ריקי

בליך, עירית בנדק, שמיל בן-ארי, טליה בן-מזי"א,

שמחה ברבירו, שלומי ברטנוב, עידו ברטל, שרידי

גבארין, דוית גביש, מרים גבריאל, רינת גולדמן, שוש

גורן, גלית גיאת, לאה גלפשטיין, אשוח גספריאן,

אילנית גרשון, תומר דהן, גבי אוהד-דוד, יבגיה דודינה,

יואב דונט, נתן דסנר, רן דנקר, אורי הוכמן, רוברט

הניג, דור הררי, אמנון וולף, דניאל ורטהיים, גיא

זו-ארץ, ניר זליחובסקי, אורן חבוט, ענת חדיד, סיגי

חזמה-פריצקר, ענת טוביה, דנה ידילן, לירון יואלי,

ריה ישראל, איציק כהן, יעקב כהן, שמוליק כהן,

שפי מרציאנו, ערן חגי מויברג, אלון נימן, לואי נופי,

נעמה נחום, אורית נחמיאס, דוריס נמני, דניאל סב,

שחקן סגל, עמי סמולרצ'ק, גאסן עבאס, נורמן עיסא,

דורון עמית, רוברט פולק, רובי פורת-שובל, אסנת

פישמן, מיקי פלג, אלינור פלסקמן, גיל פרנק, פני

קדרון, אבי קושניר, יותם קושניר, דבורה קידר, רותם

קינן, טל קלעי, ליא קניג, סטיאנה קנליס-אלייר, גיל

קפטן, רועי קקון, אלכס קרול, נתן רביץ, ארז רגב,

אילת רובינסון, אורנה רוטברג, שחר רז, דור רייב,

דב רייזר, פולי רשף, יגאל שדה, נגה שחר, ניר שיבר,

קארין שיפרין, אייל ששטר, הילה שלו, יובל שלומוביץ,

תומר שרון, גלי תגר, יפה תוסיה-כהן

השחקנים הוותיקים:

יהודה אפרוני, ישראל בידרמן, שלמה בר שביט,

חולף ברין, מרים זוהר, שמואל עצמון, פנינה פרח,

דליה פרידלנד, אלכס פלג

מנהל:

מנהל לשכת מנכ"ל: עינת שחם-יעקבי

מנהל כוח-אדם: שוש בן-דוד

פקידת כוח-אדם: שני חנן

אחזקה:

מנהל הבית: חיים אמויאל

חשמלאי הבית: סלומון עובדיה

מרכיזה: טלי דובינסקי, רות כהן, יעלה סגל

מנהל רכש וסדרנים: יניב איתן

ס. מנהל מחלקת סדרנים: עמית אופנר, יוסי דיל

סדרן אחראי: נתי חכים, בועז וולנשטיין

מעין גורדון, מיכל רוזמן, קרן שני, טל ייגר,

אסי אלגריסי, מיכל רוזנפלד

עוזרת חשב: נגה כהן

אחראית מחלקת כספים:

אורית מושקוביץ

מח' כספים: יפה אסרף, תקוה גחפי,

קרן קורקוס

הנהלת חשבונות:

מנהלת חשבונות ראשית: שרה שדה

מנהלת מדור שכר: אסתי גולדשטיין

מחלקת שיווק:

מנהל שיווק: יגאל הרטל

מנהלת מכירות הבית: חתונה קיפניס

עוזרת למנהל מחלקת שיווק: ענת נתן

מנהל מחלקת חינוכית: אבי קלמה

מנהל מחלקת שיווק מגזר עסקי:

איתן אדר

שיווק פרויקטים ומכירה לקבוצות:

רויטל בן צור, ירדו רבינוביץ-יצחקי, ג'ו קראוור,

בן ואקנין, שיר סיני

מנהל מחלקת שירות לקוחות-מנויים:

אילן וולשטיין

מנהלות משמרת: שני לוי, יפעת פרג' חסן

קופאים: שירלי כהן, רונת פרידמן

מחלקת הפקות:

מנהלת מחלקת הפקות: רויטל שקורי

מנהלי הצגות: מיכל אייזיק, אבי גז,

אשרית טרבלסי, דנה כץ-נעמן, חגית נמרודי,

קארין סיגל, נועה ענתות, יעל פורת, דנה פלסר,

דקלה פרבר, כנרת צור, דבורי ריס, עדו שרון

מחלקות הבמה:

מנהל מחלקות הבמה: מאיר אלון

מנהל ייצור: איתן סיביליה

עוזר למנהל מח' במה: אורן חדידה

מחלקת במה: שמואל בושארי, גידי בלילי, יוסי

ברכה, משה דוד, טל זוהר, יצחק חיים, ניקי לוי,

דוד מלכה, דרור מנדלסון, גיא פיילר, יוסי דבת,

קונסטנטין מרקובאנו, מיכאל רוקובסקי, יוסף

שרייבר, סלימאן שתאט

נגר: חני סלם

מחלקת תאורה: יורק אורושר, ראובן יצחק, ליאור

ליון, אבי פקלר, רונן צור, יוסי רווח, שלומי שטרית,

חזי שלמה

עוזר למנהל מחלקת תאורה: איתן ממיה

מנהל מחלקת קול ווידיאו: אריק אביגדור

סגן מנהל: ליאונד פלר

תפעול קול: לאון פרל, אוהד ורסנו, אשעה דולגוב,

מרון דוידאן, שי רז, דני זודקוביץ, דפנה ביאליסטוק,

יהונדב גילת, גדי יער, רומן סורקין, טליק אדיר

מנהל מחלקת ייצור אבזרים:

טלי זליגמן-שטוקמבר

מחלקת אבזרים: יוסי רוזנפנט

מעצבת ומנהלת מחלקת פיאנות:

אסנת שיגי

פיאניות: עירית אבידן, אווה אוסנה, ליאת אמיר,

עינב וינשטיין-קרן, נדיה סמורגון, קוסטי צ'באנה,

לילך שם טוב

מנהלת מתפרה: ילנה קלרין

תפירה: ואדים לוין, לודמילה קוזלוב

מנהלת תפעול אבזרים ותלבושות:

מינה בן לולו

מחלקת תפעול אבזרים ותלבושות:

עופרה אדרי, נועה אתגר, אלה בקר, נועה בקר,

אשרית טרבלסי, אפרת כהן, הילה כהן, יוליה לוי,

רונת מאק, ג'טה מילר, לירון מינקין, אביטל פלג,

אברהם פפן, רחל צמח, מיכל רואף, לינה שניר

אחראי ארכיון: רמי סמו

ארכיון הבימה פתוח לקהל

10:00-12:00

ג' 10:00-14:00

ה' 14:00-18:00

טלפון: 03-5266720

מייל: archive@habima.org.il

מנהל במה: יוסף שרייבר

סגן מנהל במה: קוסטה מרקובאנו

תפעול תאורה: ליעוז זגין

תפעול סאונד: ששה דולגוב, רועי חוביאן

מלבישות: אביטל פלג/רונת מאק/מרינה גרשמן/אינה אבגוסטביירס/

שי ועדיה

תפעול אביזרים: בר בן אהרון/ג'טה מילר

תפעול פיאנות - עירית חורין אבידן/אנה קוסטוביץ/נדיה סמורגון/אווה אוסנה

תפעול פולו - עידן עזרן/שיר ארבוך

ייצור אביזרים: אירנה וינברג, נופר ליבנה, מיכל רואף

להצגת
ז'קו"

רפרטואר הבימה

כ"ז י"א תשע"ח, ו' י"א תשע"ח

אווטת המחזמר
מאת טים רייס ואנדרו לויד ובר
בימוי: משה קפטן

הבן הטוב
מאת ש"י גולדן
בימוי: איציק ויינגרטן

יהוא
מאת גלעד עברון | בימוי: אילן רונן

נעצר בחצות
מאת מארק הייגרסט
בימוי: משה קפטן

משפחה עליזה
מאת רון קלארק וסם בובריק
בימוי: נתן דסנר

עשר דקות מהבית
מאת מאיה ערד
בימוי: שי פיטובסקי

ד'קו
מאת אילן חצור | בימוי: איציק ויינגרטן

יחסים מסוכנים
מאת כריסטופר המפטון
בימוי: אילן רונן

אשה בורחת מבשורה
עפ"י ספרו של דויד גרוסמן
מאת חנן שניר ובימוי

סיפור פשוט
עפ"י ספרו של ש"י עגנון
מאת שחר פנקס
בימוי: שיר גולדברג

1984
עפ"י ספרו של ג'ורג' אורוול
מאת רוברט אייק ודאנקן מקמילן
בימוי: עירד רובינשטיין

לבד בברלין
עפ"י ספרו של האנס פאלדה
מאת שחר פנקס | בימוי: אילן רונן

מרציפנים
מאת מאיה הפנר
בתפקיד הראשי: ליא קניג

פליישר
מאת יגאל אבן-אור
בימוי: איציק ויינגרטן

המאהבת ה-9
מאת יהושע סובול
בימוי: משה קפטן

הילד חולם
מאת חנוך לוין
בימוי: עמרי ניצן

עקומים
מאת מרטין שרמן
בימוי: משה קפטן

ההצלחות הממשיכות

הקמצן
מאת מולייר
נוסח עברי: אלי ביזאוי
בימוי: אילן רונן

אדיפוס
מאת סופוקלס
נוסח הצגה ובימוי: חנן שניר

גברית הנאווה
מחזה ופזמונים אלן ג'יי לרנר
בימוי: משה קפטן

חשמלית ושמה תשוקה
מאת טנסי ויליאמס
נוסח עברי: רבקה משולח
בימוי: אילן רונן

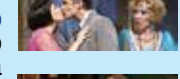
חיזור גורלי
מאת ג'יימס דירן
בימוי: משה קפטן

הסוחר מוונציה
מאת ויליאם שייקספיר
בימוי: אילן רונן

פאניקה
מאת רובין האודן
בימוי: אלון אופיר

פתאום הגיע סתיו
מאת אריק קובל
בימוי: איציק ויינגרטן

הכיתה שלנו
מאת טדיאוש סלובודז'אנק
בימוי: חנן שניר
בשיתוף התיאטרון הקאמרי

המאהב
מאת א.ב. יהושע
עיבוד: שחר פנקס | בימוי: שיר גולדברג

בוסתן ספרדי
מאת יצחק נבון | בימוי: צדי צרפתי

אבא גוריו
עפ"י אוטורה דה בלזאק
מאת שחר פנקס
בימוי: שיר גולדברג

משהו טוב
מאת איליין מרפי
בימוי: רועי הורוביץ

אלוהים מחכה בתחנה
מאת מאיה ערד
בימוי: שי פיטובסקי

השבועה
מאת רבי אברהם בן מימון
עיבוד ובימוי: שי פיטובסקי

ארץ חדשה
מאת שי פיטובסקי ושחר פנקס
בימוי: שי פיטובסקי

אין לך Cal?
חבל...

מה שטוב קשיתי

ללקוחות Cal מגיע רק טוב

חדש!

תשלום והטבות במסעדות ישירות מהנייד

■ חיפוש מסעדות ■ הזמנת מקום ■ ניווט ■ הטבות קבועות ומשתנות

הורידו עכשיו את אפליקציית ארנק Cal4U

כל מה שטוב בשבילי, עכשיו גם בנייד

פירוט עסקות
וחיובים

ניהול
המסמכים
שלי

לקיחת הלואה

הטבות בארץ
ובח"ל

תשלום והטבות
במסעדות

MICHEL
HERBELIN

מגוון פתרונות | migvan

₪1,990 | Ref. 1045/B59

www.michel-herbelin.com

official representative
— since 1947 —

ארו-אסיה יבואנים בלעדיים שדרות שאול המלך 1 תל-אביב טל. 03-6857520 | www.euro-asia.co.il
ובחנויות השעונים והתכשיטים המובחרות